

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Szeptember 14.
VII. évfolyam, 242. szám.

Szerda

Hitler harcias beszéde ellenére enyhült a háborús veszély

Ujabb rendkívüli minisztertanácsot tartottak Londonban és Párisban az új helyzet kapcsolatban — Prága mindenképpen ellenzi a népszavazást a szudéta-vidéken — Geni derulató — Anglia kezében van a béke biztosításának mérége

(NÜRNBERG.) (DNB) Ritkán előzőtt meg politikai eseményt olyan feszült várakozás, mint Hitler vezér és kancellár tegnapi beszédét, amelyet ugyszólván minden rádióadóállomás közvetített Európában és 214 az Egyesült Államokban. Az óriási érdeklődésre jellemző, hogy még Délamerika leadói is majdnem kivétel nélkül csatlakoztak a közvetítéshez, úgy, hogy a Führer szavait közel félmilliárd ember hallgatta végig. A beszéd ötnegyedórát tartott és pontban fél 10 órakor (romániai időszámítás) ért véget. A zárószavakkal egyidejűleg beveződtek a „Parteitag” tanácskozásai és demonstrációi is.

TÖRTÉNELMI VISSZAPILLANTÁS

A Führer beszéde elején megemlékezett 1923. szeptember 2-ről, amikor a nemzeti szocialista párt első ízben vett részt a „német napon” és első ízben léptek a közszereplés színpadára rohamosztogai is.

— Ettől a naptól — mondotta — nem lehetett letagadni többé, hogy van egy úgynevezett nemzeti szocialista párt, amely emberfeletti feladatok megoldására vállalkozott a legkeserűbb megáláztatás és szükség napjaiban. Ha a mai eredményeket szemléljük, szinte hihetetlennek tűnik előtünk, hogy ezt a pártot mindenki gyűlölte. Nem volt kedves a nemzetközi, de a belföldi zsidóság előtt sem, mert hirdette a munka szentségét és a kizsákmányolási lehetőség megszüntetését. De nem volt kedves a polgári pártok előtt sem, mert azok sehogysem tudták elképzelni, vajjon mit jelenthet a munkásság nemzeti alapra helyezése. Azt hitték, hogy ez is egy formája a proletariátus diktatúrájának, amikor pedig látták, hogy ez a párt eredményeket ér el, akkor feltételek lettek rá. Hogy mennyire ellenünk volt mindenki, azt igazolják küzdelmünk és halottaink. Hány embernek kellett elcsúsznia és szenvednie, amíg ideig jutottunk. Azóta azonban tizenöt év telt el és csoda történt. Az a zászló, amelyet 1923. szeptember 2-án egy batallionnyi rohamosztog emelt magasra, ma 75 millió ember jelvénye lett csak az ország határain belül. Ez nem is csodálni való, mert ez mentette meg a német népet a pusztulástól.

AZ EGYSEG EREJE

— Óriási feladatot kellett, ismétlem, megoldania a pártnak és ezt meg is tette. Ehhez azonban egység kellett, egység a politikai és gazdasági vezetésben egyaránt. Ezt azonban csak úgy lehetett elérni, hogy Németország kapcsolta magából az idegen elemeket és pedig elsősorban a zsidóságot. Ha kérde valaki, miért a zsidókat? Azt felelhetem, hogy azért őket, mert nemzetiek, de szocialisták is vagyunk és nem törhettük munkásaink további ki-

zsákmányolását. De azért is, mert tisztában akarjuk tartani a tekintélyeket és a zsidóság ezt soha nem tette.

A LEGSZEGÉNYEBB GYERMEK IS A LEGNAGYOBB ÁLLÁSOKAT ÉRHESSE EL...

— A tekintélyeket, akikre szükségünk van, csak a tehetségesek soraiból választhatjuk ki. Aki pedig tehetséges, annál nem elődeinek érdemei, hanem a saját képességei a mérvadók. Ebben az államban a legszegényebb gyermek is elérheti a legmagasabb állásokat, ha képességei ennek megfelelők és ez az egyetlen helyes elv, mert akkor nincs ellentét a vezetők és a vezetettek között. A vezetettek ugyanis tudják, hogy a vérükből való vér igazítja életük további sorsát. A mi államunkban nem fog társadalmi állásokat teremteni bármekkora milliós tőke sem. A mi nép-

közösségünk nem teoretikus jelenség, hanem valóság.

A PÁRT SZEREPE A TOVÁBBIÁKBAN

— A nemzeti szocialista pártra a politikai sikerek elérése után nem kevésbé fontos szerep vár. Ennek kell felnevelnie az új nemzedéket, a fiatalok millióit. Tovább kell folytatnia tehát organizációs munkáját, amelyben utólrhetlent teljesített eddig is. Ennek igazolására elég talán azt a tényt megemlíteni, hogy nincs olyan német polgár, aki nem lenne benne valamilyen megorganizált szervezetben. Ezek a szervezetek belenyúlnak a családi életbe és kilombosodnak az állam vezetésében. A világtörténelem legnagyobb mérvű szervezkedése az, amelyet a nemzeti szocializmus véghezvitt. Ez az organizáció a közösség érdekeit szolgálja és célja mindig a nép, a nemzet.

Az anti-nemzeti szocialista világfront

— Tagadhatja-e valaki, hogy az utolsó hat év nem hozott csodálatos eredményeket? Ezt bizonyára aligha, bár az a harc, amellyel a nemzeti szocializmus belföldön számolni volt kénytelen, most a külföld felől hatványozottabb mértékben folyik ellenünk. Egységes világfront alakult ki és a demokrácia a bolsevizmussal fogott kezét a mi tönkretételünkre. Igen, a demokrácia nem restelték Moszkvával fogni kezét, a templomok látogatói az ateistákkal, csak-hogy legázolhassanak bennünket. Ez olyan színjáték, amely felett elsziklani nem lehet. A „szabadság, egyenlőség, testvériség és népönrendelkezési jog” hirdetői a proletariátus diktatúráival. A világnak két olyan nemzete van, ahol a népek kilencvenkilenc százaléka áll a kormányzat mögött és ezekről mondják, hogy diktatúrák. Bennünket, állítólagos diktátorokat senki sem őríz és mi mégis diktátorok vagyunk, de azt az államot, amely magát nyíltan a proletariátus diktatúrájának vallja, a szabadság földjének nevezik. Ezt természetesen azok a demokráciák mondják, akik tizenöt évben át egy nyolcvan milliós nép leg-
elemibb jogait sem voltak hajlandók elismerni, pedig annak a népnek még rövid évekkel ezelőtt demokráta vezetői voltak és nem nemzeti szocialisták, mint mi vagyunk. Amikor azonban mi a mi önértékelésből mindent megszerezünk ahhoz, hogy újra nagyhatalom lehettünk, nagy sajnálkozással azt mondták, hogy ezt kölcsönös megegyezésekkel is el tudtuk volna érni.

A KULTURA BOMBÁI

— Ellenfeleink közül számosan vannak olyanok, akiknek nem volt vagy látszólag nincs kifogásuk az ellen, ha azok a demokráciák, akik a kis népek létjogosultságáról beszélnek, leigáznak kis népeket. A kolóniákon használt bombák ezuttal a civilizáció és a kultúra bombái. Tiltakoztak azonban ugyanakkor az ellen, hogy Németország visszakapja gyarmatait. Ilyen a helyzet a zsidó kérdésben is. Hasábas cikkekben írnak érdeklükben különösen most, amikor a Harmadik Birodalom mellett Itália is igyekszik elintézni a maga zsidó kérdését. Azt kívánják, hogy Németország a maga négyzetkilométerenkénti 140 lakossával fogadja vissza őket, ugyanakkor ők kijelentik, hogy náluk nincs hely számukra.

NEM KELL A DICSÉRET

— Bennünket a köz ellenségeinek tün-
tetnek fel. Öszintén mondhatom, jobban szeretem, ha az szid bennünket, aki nem tud megőrizni, mintha az dicsér, aki meg tudott rövidíteni. Tizenöt éven át eléggé szipolyoztak, tovább azonban nem mehet, mert ez az állam többé már nem a Bethmann-Hollwegek és a Hertlingek országa. Ezért elviselhetetlen számomra és számunkra, hogy bennünket tovább is türelmi próbák elé állítsanak, úgy, mint ezt az utóbbi időben tették.

A CSEHSZLOVÁKIAI SZUDÉTA NÉMET KÉRDÉS

— Valamennyien sejthetik, hogy most Csehszlovákiáról van szó, amelyben a kisebbségi jogok megadása, vagy meg nem adása felett folyik a vita. Ennek az államnak Pierre Cot, volt francia légügyi miniszter szerint az a különös szerepe van, hogy adott esetben ellenünk jöjjön és összebombázza ipartelepeinket. Annak ellenére szánták neki e szerepet, hogy az állam többsége ellene van az ilyen terveknek. Mi ezt a különösnek nevezhető szerepet igazán nem is emlitenénk, ha nem lennénk érdekelve három és félmillió német testvérünkön keresztül, akiket a Mindenható nem azért teremtett, hogy le-

igázzák és megfosszák létének alapvető jogaitól, mint ahogy másokat sem azért teremtett, hogy azt tehessék. A szudéta-németek nyomora elviselhetetlen. Minden eszközzel bántalmazták őket. Például a „német köszönés” miatt is. Lehet, hogy ez a demokratáknak mindegy, de nekünk nem mindegy, azt őszintén mondhatom. Ha tehát nem kapják meg ezek a szerencsétlenek a jogukat azoktól, akik illetékesek ennek megadására, úgy tőlünk fogják azt megkapni, mert ennek az állapothoz véget kell vetni. Erre vonatkozólag kifejtettem álláspontomat már az év februárjában is. Németország nem hajlandó ezt túrni tovább és kérem a külföldi államférfiakat, vegyék tudomásul, hogy ez nem csak frázis.

A NEMZETI SZOCIALISTA NÉMETORSZÁG BÉKESSÉGE

— A világnak alig van olyan állama, amely akkor áldozatot hozott a békéért, mint a Harmadik Birodalom, amely lemondott a reváns gondolatáról, holott erre senki és semmi eszközzel sem kényszeríthette volna. Mi azonban bár kedves nekünk a strassbourgi dóm, lemondottunk. Elsass-Lotharingiáról csak azért, hogy befejezzük az évszázados francia-német vitát. Többek voltunk, mint lojalisták. A flottaegyezményt is megkötöttük, de nem azért, mintha mi nem tudnánk lépést tartani az építkezési versennyel, hanem azért, hogy igazoljuk békekésztségünket. Amikor a lengyel nemzet egyik legnagyobb hazafija békejobbot nyújtott nekünk, elfogadtuk, tettük a revánsról való lemondás gondolatával. Erre ellenfeleink azt hangoztatták, hogy gyengék vagyunk. Ezzel sem törődünk, de azzal igen, hogy amikor London és Páris minden eszközzel védi világ-érdekeit, mi is megvédjük fajtestvéreinket és németjeinket. Ezt azért hangsúlyozom, mert ebben az évben olyan események játszódtak le, amelyek ezt szükségessé teszik.

„HA MEGÜTNEK, AZONNAI VISSZAÜTÖK”

— A csehszlovák kormány ugyanis ebben az évben, mivel a kisebbségi kérdés a világ közvéleményének érdeklődésébe került, maga is szükségesnek látta bizonyos alkotmányossági forma megteremtését. Népszavazásról hallani sem akart, de meg akarta rendezni a községi választásokat, de a karhatalom megfélemlítő eszközével, hogy szudéta-német polgárai ne merjenek szavazni. Kifelé azonban a szükségesség látszatát kellett megteremtenie és ezért azt a valótlanságot tette közzé, hogy a német haderőt mozgósították. Ez éppen olyan valótlanság volt, mint az a hír, hogy 20.000 katonát tettünk partra Marokkóban. Ez utóbbit azonnal megcáfoltuk a berlini francia követségnél, míg az előbbi egy másik nagyhatalom követi útján, értesítve erről a prágai kormányt is. Erre vonatkozólag különben most utólag is kijelenthetem, hogy egyetlen német katonát sem mozgósítottunk, ellenkezőleg, még a látszatát is elkerültük annak, hogy a mozgósítási parancs ki lett volna adva, de még sem kerülhettük el azt, hogy egész Európa ne mozgósítsa és kis híjja volt annak, hogy egész Európa lángba boruljon. A terv tehát nem sikerült, de egy olyan nagyhatalom, mint Németország, má-

Látogassa meg

vételkötelezettség nélkül

Sirman

posztóáruháza

Cluj, Reg. Maria 26.
TELEFON 1760.

sodszor nem tűrhet e. ilyen kísérletet. Nemzeti szocialista vagyok és ha meg-
űtnék, azonnal visszaütnék.

GIGANTIKUS ÉPÍTKEZÉSEK

— Ezért május 28-án új rendeletet adtam ki, amelynek alapján a szárazföldi, légi és a tengeri haderőket hatványozottan kibővítettük. Szorgalmazzuk a nyugati határ védelmi vonalának kiépítését is és biztosíthatok arról mindenkit, hogy ez egyike a leggigantikusabb építkezéseknek. A munkálatokat dr. Todt végzi és azokon 288.000 munkás, 84.000 segédmunkás és 100 ezer önkéntes munkás dolgozik, számtalan pionírbattaliónnal és gyalogsági divízióval. A német vasutak naponta 8000 vagon anyagot szállítanak a munkálatok színhelyére és az elhasznált kavics meghaladja a napi 100.000 tonnát. A védelmi vonal 50 kilométer mélységben négyszeres és mögöttük a talpig felfegyverzett német nép áll őrt. Nem vagyunk hajlandók tehát túrni tovább. A csehszlovák kormány taktikázik, de itt nem beszédekről, hanem jogokról van szó. A szudétánémeteknek nem engedmények kellene, hanem az, ami őket megilleti. Mi nem azt kérjük, hogy három és félmillió francia vagy angol felett uralkodhassunk, de azt, hogy három és félmillió németet ne bántsanak. A csehszlovák kormánynak módjában áll a szudétánémet párt vezetőivel megállapodni, a mi kötelességünk öröködni, hogy ezeknek a megállapodásoknak pontozatai betartassanak.

MÁSODIK PALESZTINA

— Nem vagyok hajlandó elütni, hogy Európa szívében második Palesztina legyen. Az arabok gyengék és védtelenek, de nem azok a szudétánémetek. Ezt különösen azok a néptársak érzik, akik Ausztriából első ízben vannak itt és akik tudják mit jelent az üldöztetés. Nem lennének német, ha ezeket felelősségem teljes tudatában ki nem jelentettem volna.

SEMMI SEM DÖNTHETI MEG A RÓMAI ÉS A GERMÁN BIRODALMAKAT

Amikor tavaszkor Rómában voltam, elgondoltam, hogy az emberek milyen kicsinyes távlatokból itélik meg a mai eseményeket. Akkor láttam, hogy egyes nemzetek eltűnnek, mások regenerálódnak. Most ébrednek a római birodalom és születik újjá a germán nemzet. A régi császárság jelvényeit azért hoztam el Nürnbergbe, hogy mindenki előtt igazoljam: Germánia nagy volt már akkor is, mielőtt még Amerikát felfedezték volna és a német-római császári koronát a német nép viseli. Ezt az új birodalmat és a római már semmi sem döntheti meg.

ZÁRÓSZAVAK

— Ebben az órában befejeződik az ezévi „Parteitag”. Abban a hitben menjenek haza, hogy valóban büszkén elmondhatják: németek vagyunk és nem kell meghajolnunk senki akarata előtt.

A Führer beszédét, amelyet sokszor percekig megszakított a tetszés kifejezése, a Deutschlandlied és a Horst Wessel induló eléneklése zárták be.

MINISZTERTANÁCS PRÁGA-BAN

(PRÁGA.) Hétfőn délután 3 órakor Hodza elnökletével minisztertanácsot tartottak, amelyen elhatározták, hogy a rend és nyugalom biztosítása érdekében megfelelő intézkedéseket foganatosítanak. Egyébként a minisztertanács megnyugvással állapították meg, hogy az incidensek száma az utóbbi időben csökkent. A hozandó intézkedések kivétel nélkül törvényes alappal bírnak és a csehszlovák kormány nem foganatosít olyan rendszabályokat, amelyek a kivételes helyzet, illetve az ostromállapot képét kelthetnék.

HITLER BESZÉDÉNEK VISSZHANGJA CSEHSZLOVÁKIA-BAN

(PRÁGA.) Csehszlovákiai politikai körökben Hitler birodalmi vezér és kancellár beszédét olyannak tekintik, amely rendkívül komoly helyzetet teremthet, de amely mégis fennhagyja a békés kibontakozás reményét. A tárgyalások folytatásának kapuját a beszéd még nem zárta be véglegesen. Hitler ugyan nem kér nyíltan népszavazást a szudétánémetek által lakott csehszlovákiai területeken, de beszédéből az csengett ki, hogy a népszavazás kérését sugallja a szudétánémeteknek.

MIÉRT ELLENZI PRÁGA A NÉPSZAVAZÁST?

(LONDON.) Masaryk csehszlovák

Ma folytatják a francia rendkívüli minisztertanácsot

(PÁRIS.) A francia minisztertanács délután 3 óráig fél 6 óráig tartott. A minisztertanács a középeurópai helyzetet és a csehszlovákiai kérdést tárgyalta le, valamint megvitatott azokat az intézkedéseket is, amelyek a határok hathatósabb védelmére, különösen a határvidéken élő polgári lakosság biztonságának fokozására szükségesnek mutatkoznak. A minisztertanács végzetével több francia miniszter nyilatkozatot adott az újságíróknak, ebben nagy örömmel és elégtétellel vették tudomásul London, illetve az angol kormány határozott állásfoglalását a csehszlovák kérdéssel.

Ma, kedden délelőtt 10 órakor a francia minisztertanácsot folytatták.

ANGOL ÁLLAMFÉRFIAK BIZALMAS MEGBESZÉLÉSEI

(LONDON.) Tegnap este Chamberlain miniszterelnök elnökletével, Halifax külügyminiszter, Sir Simon kincstári kancellár, Hoare, Vansittart és Cadogan bizalmas megbeszélést tartottak a Downing Streetben. A megbeszélés során Hitler német birodalmi vezér és kancellár tegnap esti beszédét vitatták meg. Az értekezlet este 11 órakor ért véget. Ebben a pillanatban még nem lehet tudni, hogy az angol kormány milyen álláspontot helyezkedik a Hitler beszéde során keletkezett új helyzettel, amelyet egyáltalán nem tekintenek enyhültnek.

(ANGLIA DÖNTŐ SZEREPE (GENE.) A népszövetségi tanácsülésre

nagykövet a Vansittarttal lefolytatott tárgyalása után felkereste Corbin francia nagykövetet és a szovjet londoni nagykövetet. A Reuter értesülése szerint a látogatásoknak az volt a célja, hogy Masaryk személyes tárgyalások során győzze meg a külföldi államok követeit a csehszlovák kormány kritikus helyzetéről. Miután Hitler tegnap beszéde ellenére is feltehető, hogy a szudétánémetek népszavazást fognak kívánni a kérdéses területeken, Masaryk látogatása során arról igyekezett meggyőzni a külföldi államok londoni követeit, hogy ezt a megoldást, tehát a népszavazás megtartását Csehszlovákia és a kormánya a maga részéről miért nem fogadhatja el. Masaryk szerint Csehszlovákia alkotmánya nem teszi lehetővé a népszavazást. Másodszor bármilyen csehszlovák kormány is kísérelne meg a népszavazás megvalósítását, az egész cseh nép ellenzésével találta magát szemben. Harmadszor ugy a németek, mint a csehszlovákok túlfűtött és állandóan táplált nemzeti érzése lehetetlenné tenné annak a határnak a kijelölését, amelyen belül a népszavazást megtartanák. Masaryk tárgyalásai során hangsúlyozta azt is, hogy a csehszlovák kormány a maga részéről elment az engedékenységre legvégső határáig és nincs abban a helyzetben, hogy további engedményeket tehessen, sem külső befolyásra, sem pedig a szudétánémetek részéről erős bódó belső nyomás hatása alatt.

Allandó tanácskozásokat folytat Chamberlain miniszterelnök

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök tegnap egész napját a miniszterelnöki palotában töltötte és állandó érintkezésben volt Halifax külügyminiszterrel. Délelőtt fogadta Corbin francia és Grandi olasz nagyköveteit, majd ezt követően Massaryk dr. cseh megbízottat, aki közölte vele, hogy jegyzéket nyújtott át Sir Vansittart külügyi tanácsadónak.

MIT TARTALMAZ A LEGÚJABB CSEH JEGYZÉK?

(LONDON.) (Reuter.) A Masaryk dr. által átnyújtott kormányüzenet, amely technikai szerkezeténél fogva jegyzék jellegű, a csehszlovák felelős vezetők állítólagos utolsó kibontakozási tervét tartalmazza, amely az eddigieknél jóval több engedményt helyez kilátásba, de vizsautasítja a népszavazást, mint olyant amely az állam szuverenitását sérti.

Az angol frontharcosok hűségnyilatkozata

(LONDON.) (Reuter.) Sir Frederik Morris, a brit frontharcosok szövetségének elnöke nyílt levelet intézett Chamberlain miniszterelnökhöz, amelyben bejelenti, hogy szükség esetén a kormány mögött áll. Ezt a bejelentést később személyesen is tolmácsolta A brit kormányfő köszönettel vette tudomásul a bejelentést és annak a reményének adott kifejezést, hogy nem lesz szükség rá.

A szabadelvű párt elnöke Chamberlainnal

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök mára magához kérte Sinclairt, a szabadelvű párt vezérét, aki tudvalevőleg legutóbbi beszédében a népszavazás megejtését javasolta Csehszlovákiában.

A tegnapi prágai tanácskozások

(PRÁGA.) (Ceteca.) Hodza miniszterelnök tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Czernyu belügyminiszterrel, aki javasolta, hogy a szudétánémet vidéket helyezzék ostromállapot alá. A kormányfő ezt a javaslatot nem fogadta el és hír szerint csak a gyűlekezési szabadságot fogják korlátozni.

Nem enged álláspontjából a szlovák néppárt

(POZSONY.) (Ceteca.) Dr. Tiso elnökletével a szlovák néppárt tegnap intézőbizottsági ülést tartott, amelyben határozatilag kimondták, hogy nem engednek Hlinka álláspontjából és harckukat az autonómia kivívásáig folytatják.

A „Slovac” Benes elnök beszédéről

(PRÁGA.) (Ceteca.) A „Slovac” tegnap a „mi türelmünk véget ért” cím alatt vezércikket közölt, amelyben hangsúlyozza, hogy Benes elnök ígéreteinek azonnali betartását várják, mert ha a kormány azt hangoztatja, hogy elérte az engedmények végső határát, akkor a tőkés is eljutottak türelmük végső határáig.

— Sirközlés. Ezúton értesítem barátaimat és ismerőseimet, hogy felejtethetetlen jó feleségem halálának hároméves évfordulóján, folyó hó 15-én d. u. 5 órakor a köztemetőben levő sírjemet felszenteltetem. Pop Stefan.

Humánus lélek, őh...

A skótokról sok mindent beszéltek és irtak már. Azt is hogy szűkmar-
kuak, meg, hogy meglehetősen kevés
beszédűek és rideg emberek. Most az-
tán a skót jellemet egy újabb oldalról
mutatják be Londonból érkező jelenté-
sek. Nincs kevesebbről szó, mint arról,
hogy Sir Murdoch MacDonald, Inver-
ness skót kerület képviselője törvény-
javaslatot akar az alsóház elé terjesz-
teni a lochnessi szörnyeteg megvé-
delmezése tárgyában.

Ezt a kedves kis szörnyeteket nem
kell közelebbről bemutatni a világnak.
Mert hiszen annak idején rádiójelenté-
sek és újsághírek bőségesen beszámol-
tak róla. Lochness Észak-Skótszág
egyik tószertüen elzárt tengeröble. Né-
hány évvel ezelőtt a lochness környéki
egyik falu lakosai azzal a hírrel lepte
meg a lakosságot, hogy a tóban valami
csodálatos külsejű és nagyságú ször-
nyeteket látott. Szerinte kigyóhoz ha-
sonló, viziló-fejű és uszonyai mellett
lábakkal is bíró állatféle bukkant fel
a mélységből, néhány percig ide-oda
uszált aztán megint elmerült. A jelen-
tő villámszárnyakon bejárta nemcsak
Lochness környékét, hanem egész Ang-
liát, majd később az öt világrészt. Akad-
tak, akik a falusi bakterhez hasonlóan
láttni vélték a fel-fel bukkáló monstu-
mot, amelynek azonban egyébként kéz-
zelfogható nyomait senki sem tudta
szolgáltatni.

Lochness vidéke a szörnyeteg révén
világhírré tett szert... És itt mutat-
kozt meg az ősi skót leleményesség:
A környék lakosai hatalmas propagan-
dát csaptak a szörnyetegnek. A világ
minden részéből érkeztek érdeklődők,
akiknek befogadására, illetve elhelye-
zésére szállodákat és vendéglőket léte-
sítettek. Mi történt, mi nem, a szegény
szörnyeteggel: annyi tény, hogy a ki-
váncsi jövevények a pénzükért látni is
szerették volna és ezért valóságos buvár
flottát szerveztek a felkutatására.
Persze eredménytelenül. Lochness ször-
nyetegének volt annyi magához való
esze és nem mutatkozott akkor amikor
keresték. Mindig csak olyan időpontban
bukkant fel a vizek mélyéből, amikor
legfeljebb egy-egy ember lézengett a
közeli. Így aztán nem csoda, hogy az
érdeklődés is nagyban megcsappant
írta. Igen ám, de a skótok sem azért
skótok, hogy egy ilyen jólinduló üzle-
tüket minden további nélkül veszendő-
be engedjék. Nyilván ez a magyarázata
az előbb említett képviselő törvényja-
vaslatának.

Idáig, úgy, ahogy rendben volna a
dolog. Ahogy a skót és angol furcsasá-
gokra hajlamos lelkiséget ismerjük, fel-
tesszük hogy a parlament tárgyalja, és
el is fogadja majd Sir Murdoch törvény-
tervezetét. A lochnessi szörnyet — akár
valóban él, akár azonban csak a képze-
let szüleménye — előreláthatólag tör-
vény fogja védelmezni minden bajtól és
kellemetlenségtől. Talán bizony még azt
is ki fogják mondani a törvényben,
hogy naponként megfelelő élelmiszer
adagjáról is gondoskodni kell. Ki tudja?
Hiszen az angol parlament tagjai ér-
keny lelkű emberek, a világért sem
engednék meg, hogy egy szörnyetegnek
vagy bármely más állati lénynek bán-
talmazásban legyen része. Nemrég tör-
tént meg például Londonban, hogy az
egyik kerületi bíró három heti fogságra
ítélte egy fiatalembert, — a jelentős
pénzbírságról nem is szólva — amiért
egy kutyát bántalmazott. Tudunk
ugyanis olyan szigorú ítéletekről is,
amelyeket azért szóltak a delikvensnek
nyaka közé, mert embertelenül bántak
részt lovukkal részint kutyájukkal,
vagy macskájukkal. Ó igen, az anglok
nagyon humánusak. De nemcsak az an-
glok, hanem más népek is, különösen
ha állatokról van szó. Az egyik
nagy német napilap például hírül ad-
ta, hogy a müncheni bíróság hat hó-
napra ítélte egy béréslegényt, mert ke-
gyetlenkedett a rábizott lóval. Egy szá-
sík esetben pedig azért ítélték el súlyo-
san egy hannoveri házfelügyelőt, mert
nem eléggé körültekintő és humánus
formában fojtotta vízbe macskájának
ujszültött kölkét.

Igen, igen, az emberek nagyon hu-
mánusak nagyon érzékenyek és a vi-
lágért se tűrik el az állatokkal való
kegyetlenkedést... És ez rendjén van
igy. Az érthetetlen mindössze csak az,
hogy miért nem tudnak ezek az ér-
keny és könyörületes lelkek a fele-
barátaikkal szemben is ugyan-
ilyen humánusak lenni?... Igaz vi-
szont, hogy a brit költőóriás Hamlettel
már régen megmondotta: „Több dolog
van égen és földön, mint amennyit ha-
landó elménk felfogni képes volna.”

h. j.

— MOSZKVBAN FELLÁZADT AZ
EGYIK EZRED. Varsói jelentés szerint
Moszkvában az egyik ezred egész legény-
sége fellázadt. A katonák megölték négy
tisztjukat. A lázadást a GPU különit-
ményei csak nagy küzdelem után tudták
elfojtani. A lázadó ezred 250 katonáját
rögtönítelő hadbírság elé állítják.

Mit kell tudni a lakosságnak az új közigazgatási törvényről?

**Kötelező a tanácstagság — Ahol a lakosság többsége
kisebbségi, a polgármester is kisebbségi — Mikor
szólhatnak fel anyanyelvükön a községi tanácsok
kisebbségi tagjai**

Az új közigazgatási törvény
— mint ismeretes — gyökeres-
en átszervezi a megyék, a vá-
rosok és a községek ügyveze-
tését és a királyi helytartók
kinevezésével és ünnepélyes
beiktatásával már megkezdő-
dött az új közigazgatási tör-
vény gyakorlati alkalmazása
is. Olvasóink tájékoztatására
folytatolagosan közöljük az új
közigazgatási törvény fonto-
sabb rendelkezéseit és azt,
hogy milyen munkakört tölte-
nek be a közigazgatási egysé-
gek vezetői, a királyi helytar-
tok, milyen kérdések és ügyek
elintézése tartozik a helytar-
tóság körébe. Az új közigaz-
gatási törvény a Monitorul
Official augusztus 14-iki 187.
számában jelent meg és főbb
rendelkezései a következők:

IV.

A községi tanácsok hatásköre.

31. szakasz. A községi tanács a követke-
ző esetekben jogosult határozni:

- a) bármilyen természetű jövedelmek biz-
tosítása, az adók, illetékek és járulékok
kivetése, a törvényben megjelölt határig;
- b) a bevételek és kiadások költségve-
tésének megszavazása és az évi ügyveze-
téssel felmerült kiadások jóváhagyása;
- c) községi kölcsönök felvétele;
- d) a község területének bármilyen meg-
változtatására vonatkozó intézkedés;
- e) ingatlanok eladása, költségvetési elő-
irányzata a vásárlásoknak, tulajdonjogse-
réknek, átengedéseknek, adomány-
zások és megkötöttségek, tranzakciók elfo-
gadása, tulajdonjogok odaitétele és a tu-
lajdonjogról való lemondás olyan esetek-
ben, mikor a kérdéses ingatlan értéke nem
haladja meg a rendes bevételi költségvetés
összegének huszadrészét;
- f) a község diszpolgárságának felajánlása
olyan személyek részére, akik adományai-
kal, alapítványaikkal és a község részére

teljesített szolgálataikkal erre érdemeket
szereznek. A diszpolgárrá való választások
a jelenlevő tagok kétharmad szavazattöb-
bségével hozhatók és a belügyminisztérium
részéről jóváhagyandók;

g) javaslatokat terjeszthet elő a község
általános jóléte érdekében;

h) határoz minden más esetben, ame-
lyet a törvények és a szabályzatok írnak
elő.

32. szakasz. A községi tanács minden
esetben értesíti a primárt, akivel együtt
tanácskozik, valamint minden más olyan
esetben is, amelyet a törvények és a sza-
bályzatok előírnak.

A községi tanácsok működése.

33. szakasz. A községi tanácsok üléssza-
ka rendes és rendkívüli ülésszakra oszlik.

Rendes ülés tartandó évenként kétszer,
még pedig február elsején és november el-
sején. Rendkívüli ülés hívandó össze min-
denkor, amikor annak szükségessége fel-
merül. A községi tanácsot a primár hívja
össze írásban, egyénenként, közölve a tár-
gyalás napirendjét, a gyűlés helyét és idő-
pontját. A névszámoló meghívók legalább
öt nappal a gyűlés megtartása előtt kül-
dendők el. A rendkívüli ülést a királyi
helytartó jóváhagyásával a primár hívja
össze a törvényhatósági városokban — a
többi községekben pedig a prefektus jó-
váhagyásával. A rendes ülés időtartama
nem lehet 5 napnál, a rendkívüli üléseké
pedig 3 napnál hosszabb. Az ülés meghosz-
szabbítható törvényhatósági városokban a
primár részéről a királyi helytartó jóváha-
gyásával, a többi községekben pedig a pre-
fektus jóváhagyásával.

34. szakasz. Egyetlen, a napirenden nem
szereplő kérdés sem tárgyalható a tanács
ülésén, kivéve, ha a tanács kétharmad szó-
lottsággal kimondja az ügy sürgősségét. A
sürgősség kimondásánál azonban igazolán-
dó az, hogy bármilyen késedelem káros
lenne a községre, vagy a közérdekre. A ta-
nács a tárgyalási napirend sorrendjét is
megváltoztathatja.

35. szakasz. A tanácsülésen a tagok több-

sége kell, hogy jelen legyen és minden ha-
tározat a jelenlevők abszolút többségével
hozandó, kivéve a törvényben foglalt ki-
vételes eseteket. Szavazategyenlőség esetén
a primár szavazata a döntő. Minden tanács
tag nyíltan szavaz, kivéve a személyi kér-
dések, amikor is a szavazás minden eset-
ben titkos. Az elnök mindig utolsónak sza-
vaz.

36. szakasz. A tanácsülésen a primár,
vagy helyettese elnököl. Minden egyes ülés
elején felolvasandó a múlt ülés jegyző-
könyve, amelyet jóváhagyásra kell előter-
jeszteni.

37. szakasz. Egyetlen különleges kérdés
sem tárgyalható a tanács részéről, anélkül,
hogy az illetékes tisztviselő írásbeli előter-
jesztése ne volna mellékelve és a törvény-
ben előírt tanácsadó szervek véleményezé-
se nélkül. A tanács jogosult, hogy az üle-
sen felvilágosítást kérjen az előadó tiszt-
viselőktől, vagy bármely más szakértőtől.
Az ülésen meghallgatott összes szakértők
véleményei külön kötetben kell megőrizni,
amelyet az ülésről felvett jegyzőkönyvben.

38. szakasz. A tanács határozatait jegy-
zőkönyvbe foglalják, amelyet az elnök és
a titkár ír alá. A határozatok tíz nap-
pal azok meghozatala után rövid kivonat-
ban kifüggesztendők a polgármesteri hiva-
tal ajtajára, tíz napi időtartamra. A jegyző-
könyvet külön kötetben kell megőrizni,
lepecsételt, számozott és az ellenőrző szerv
ellenjegyzésével ellátott oldalú könyvben
és azokat az elnök és a titkár is alá kell
írja.

39. szakasz. A tanács ülései nyilvánosak.
A tanács vita nélkül, a jelenlevő tagok
kétharmad szavazattöbbségével zárt ülést
is elrendelhet, amikor nemzetvédelmi, az
állambiztonsági vagy egyéni becsületet
érintő kérdések tárgyalása kerül napi-
rendre.

40. szakasz. Az elnök ügyel fel a rendre
az ülés folyamán. Rendre figyelmeztetheti
a hallgatóságot, elrendelheti a tanácssterem
kiürítését, vagy a zavargó elemek eltávolí-
tását, jegyzőkönyvbe foglalhatja a hatóság
sértést és bíróság elé állíthatja a zavart-
keltőket. Mikor a tanácskozás menetét vala-
mely tanács tag zavarja meg, rendreuta-
síthatja az illetőt. A rendreutasítás jegyző-
könyvbe foglalandó. A tanács elhatároz-
hatja annak a tanács tagnak a kizárását,
aki a tanácskozás menetét zavarja. A kizá-
rás az ülés egész tartamára szólhat. A vita
megnyitását és beárátását, a szövegadás jo-
gát az elnök gyakorolja, aki a szólásjogot
a feliratkozás sorrendjében köteles meg-
adni.

41. szakasz. Az olyan községekben, ahol
a lakosság többsége valamely etnikai ki-
sebbséghez tartozik, a polgármestert azok
sorából nevezik ki. Ilyen községekben a
tanács tagjai az ülésen anyanyelvükön is
elmondhatják véleményüket. Ilyen esetben
azonban a kisebbségi nyelven tett nyilat-
kozatot azonnal át kell fordítani a román
hivatalos nyelvre.

42. szakasz. A községi tanács tag tisztel-
beli, de kötelező. Az ülések idejére a tanács
tagjai napidíjat kapnak, amelyet a jelen
törvény végrehajtási utasítása állapít meg.
Indokolatlan távolmaradás esetén a primár
annak az összegnek kétszeresével bírságol-
hatja meg a tanács tagot, mint amennyit az
illető tanács tag napidíj címén kapna. A
primár betegség, vagy más törvényes aka-
dályozás esetén felmentheti a tanács tagot
az ülésen való kötelezettség részvételétől.

(Folyt. köv.)

Megnyerő
lesz külseje, ha

Czink=

által tisztított és
festett ruhában jár

A VÉGZETES JÁTSZMA

Írta: P. THOMAS

(4.)

— Okom van rá — nyögte a színész. Szabályos, szép arca eltört. — Nem árulhatná el nekünk? — Oh, személyes ok... Kérem, tegyék lehetővé ezt nekem. — Ugy hiszem, ez most körülbelül lehetetlen — felelte fürkészően Armstrong — De majd a hivatalos agnoszkálásnál! — És mikor lesz az? — Lehet, hogy még ma délután. — Oh — nyögte a színész és aki szenvedő arcát látta, nem is hitte volna el, hogy ez a „szívdöglesztő” film amorozó. — Ha majd megnyugszik, Mr. Anderson — mondta csillapítóan Armstrong — szeretnék beszélni önnel... — Majd... azután... — Mondjuk: ma este a Piccadilly Clubban. — Nem. Nálam... — All right...

A színész továbbállt és Armstrong Teddel körüljárta a bungalow-ot. A szinte csillogó tengerparti főnyenyén semmi fel-tűnő nyom nem látszott. A kis épület eleje a tengerre nézett, keskeny köter-rasz szegélyezve csak, amelyen alig le-hetett végiglepedni a lezuhanás vesze-delme nélkül. Armstrong mégis megki-sérelte és az ablakfélfába kapaszkodva, vizsgálta végig a falat. Egy helyen megállt... Az ablakpárkányról egy darab vakolat hiányzott.

III. FEJEZET.

A „kopó” munkában.

Crosby felügyelő még javában vias-kodott a majdnem semmitmondó hely-szinnel, amikor Ted és barátja már rég a bungalow belsejében kutattak. Még-pedig úgy oldották meg ezt, hogy Arm-strong egyszerűen feltolta a tengerpart-ra néző ablakot, amely csak félig volt leeresztve és bekapaszkodott a házba. Kisvártatva Tednek is intett s a nyur-ga riporter nagy ügyel-bajjal, deugyan csak áttornászta magát a keskeny pár-kányszelelyen, miközben majdnem bele-szedült a mélyen alatta zúgó óceánba. Verítkezve mászott be az ablakon, az-tán fújtatva állt meg a szoba közepén, ahol a „kopó” ahogy ő Armstrongot ne-vezte, már majdnem mindent végigszí-matolt. A nappali szobában voltak, egy tágas és barátságosan berendezett lak-osztályban, amely egyéni izlésével el-árulta, hogy ura európai származá-sa. A falon ott függött Mary Potz élet-nagyságu képmása, fantasztikus estélyi ruhában, mély dekoltázzsal. Az elefánt-csontszíni vállak, mintha éltek volna, olyan valószínű hatottak.

A festmény elsőrendű mester munká-ja lehetett, de az aláírást nem tudták kibetűzni. Ted mély megrendüléssel szemlélte a képet és felsóhajtott: — Szegény teremtes, micsoda vége lett...

Eszébejutott a vérbefagyott arc és megborzosított. Itt a képen maga a mo-solygó diadalmas élet ott kint a hideg főnyenyén, az irtózatossá halál. Micsoda ellentét!

Töprengéséből a „kopó” riasztotta fel. Egy kis íróasztal fiókjából leveleket szedegetett elő és zsebre rakta.

— A felügyelő meglincselt, ha észre-veszi — szisszent fel Ted.

— Ah, kérlek! Ő ugyanis más uton halad. Őt nem érdeklik egyebek, csak a tények. Holmi szentimentális levelek, lim-lomok a fantázia birodalmába tar-toznak nála. Azt hiszem nem is száná-rá a fáradságot, hogy elolvasson egyet is közülük.

Most a jobbra nyíló elsőtetített alvó-kamra ajtaját akarta Armstrong, a „ko-pó” belőgni, de az ajtó nem engedett. Kis ideig vizsgálta a zárat, aztán fűtyentett egyet.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Két román rekord dőlt meg a Balkán-játékok első napján

A jugoszlávok vezelnék a nemzeti pontversenyében

(BELGRÁD.) A Balkán-játékok első napján a legnagyobb teljesítményt a ju-goszláv atléták nyújtották. Minden szá-mban győztek, kivéve a 10.000 méteres sík-futást, amelyet a román Cristea Dinu nyert meg. A román atléták a várakozás-nak megfelelően szerepeltek: a nagy kon-kurenciában két országos rekordot javítottak és a pontversenyben a harmadik he-lyen állanak Jugoszlávia és Görögország mögött.

Részletes eredmények:

100 m síkfutás I. előfutam: 1 Stefanovics jugoszláv 10.8 mp., 2 Sakelariu görög 10.8 mp., 3 Dejenariu román 11.3 mp., 4 Hanuc török 11.5 mp.

100 m síkfutás II. előfutam: 1 Kling jugoszláv 10.7 mp. Jugoszláv rekord! 2 Pilarides görög 10.8 mp., 3 Cristea román 11.2 mp., 4 Pulpis török 11.5 mp.

A két előfutam alapján a következő at-léták kerültek a döntőbe: Kling és Stefa-novics jugoszláv, Pilarides és Sakelariu görög, Dejenariu és Cristea román.

100 m síkfutás (döntő): 1 Stefanovics ju-goszláv 10.8 mp., 2 Kling jugoszláv 10.8 mp., 3 Pilarides görög 10.9 mp., 4 Sake-lariu görög 11.1 mp., 5 Dejenariu román 11.2 mp., 6 Cristea román 11.3 mp.

Magasugrás: 1 Martini jugoszláv 185 cm, 2 Falk török 185 cm, 3 Zgur jugoszláv 180 cm, 4 Pulat török 180 cm, 5 Lekatsos görög 180 cm, 6 Pantasis görög 175 cm, 7 Stoi-chitescu román 175, 8 Spaniol román 170 cm.

800 m síkfutás: 1 Gorsek jugoszláv 1 p 57.8 mp., 2 Kiss román 1 p 58.1 mp., 3 Stra-tacos görög 1 p 59.9 mp., 4 Halep török 2 p 02 mp., 5 Lăpusan román 2 p 03 mp.

10.000 m síkfutás: 1 Dinu Cristea román 32 p 15.1 mp. Balkán- és román rekord! 2 Ragasos görög 32 p 40 mp., 3 Krews ju-goszláv 33 p 6.4 mp., 4 Kiriakides görög 33 p 45. 3 mp., 5 Brucan jugoszláv 34 p 31.4 mp.

Súlydobás: 1 Kovacevics jugoszláv 14.58 m. Balkán rekord! 2 Vucsevics jugoszláv 14.35 m., 3 Stefanakis görög 13.95 m., 5 Gu-rău román 13.47 m., 5 Floros görög 12.99 m.

4x100 m. staféta: 1 Jugoszlávia 3 p 25.4 mp. Balkán és jugoszláv rekord! 2 Görögország 3 p 27.3 mp., 3 Románia 3 p 30 mp. Román rekord! 4 Törökország 3 p 32.4 mp.

A pontverseny állása: 1 Jugoszlávia 40.5 pont, 2 Görögország 25 pont, 3 Romá-nia 16 pont, 4 Törökország 7.5 pont, Albá-nia 6 pont.

A versenyeket szombaton folytatják.

ÜZLETÜNK TELJES ÁTSZERVEZÉSE MIATT

a Libro kölcsönkönyvtár volt helyiségében. Str. Memorandului 8. szám alatt szeptember havában, csakis egy hónapig tartó

Alkalmi nagy könyvkiárusítást rendezünk!

A kiárusítás alatt a könyvraktár állandóan cserélődik.

CULTURA könyvkereskedés

NÜSSLEIN LEGYŐZTE TILDENT! Pá-risból jelentik: A professzionista tenisz-bajnokságok döntőjében tegnap a német Nüsslein 6:0, 6:1, 6:2 arányban fölénye-sen győzött az egykori teniszvilágbajnok Tilden USA ellen.

Tizenkettősdíjaz: Slavia! A Középeurópai Kupa eddigi győztesei: 1927: Sparta, 1928: Ferencváros, 1929: Újpest, 1930: Rapid, 1931: Vienna, 1932: Bologna, 1933: Austria, 1934: Bologna, 1935: Sparta, 1936: Austria, 1937: Ferencváros, 1938: Slavia.

Mi lesz vasárnap a NB-ban? A nemzeti bajnokság vasárnapi, harmadik fordulójá-ban a következő mérkőzések lesznek: Bu-curesti: Sp. Studentesc—UDR, Juventus-Ripensia, Temesvár: Kinizsi—Venus, Arad: Gloria—Rapid, Ploesti: Tricolor—AMTE, Kolozsvár: Victoria—FC Carpați. A B-liga két erdélyi csoportjában: Szatmár: Olimpia—Muresul, Nagyvárad: Crisana—Tricolor, Marosvásárhely: Monopol—Uni-versitatea, Nagykároly: Victoria—Törekvés Aranyosgyéres: Sodronyipar—SGS, Nagy-szeben: Soimii—Crai Iovan, Petrozsény: Jiul—Vulturii, Craiova: Rovine Grivița—TMAC, Piski: CFR—Minerul, Gyulafehérvár: Unirea M. V.—NAC.

Csik dr. 59 mp.! Szegedről jelentik: A Szegedi Úszó Egylet versenyén Csik dr. 59 mp.-es jó idővel nyerte a 100 méteres gyorsúszást, Csik dr. ideje 50 m.-en 26.7 mp. volt. Angyal a 200 méteres mellúszás-ban 2 p 56.8 mp.-t uszott.

VILÁGREKORDOT uszott a dán Hveger kisasszony a 200 méteres gyorsúszásban. Ideje: 2 p. 21.7 mp.

Rádió

SZERDA, szeptember 14.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhír adó, szórakoztató zene, hangverseny, ház-tartási és orvosi tanácsadó, hírek. 13: Idő-jelzés, időjárásjelentés, kulturális hírek, sport és vízállásjelentés. 13.10: Déli hang-közvetítés, sporthírek. 13.25: Lemezek. — 14.15: Hírek. 15.20: Időszaki előadás. 19: Előadás a könyvekről. 19.15: Előadás Mo-zzartról, lemezekkel. 20.20: Szórakoztató ze-ne. 21: Felolvasás. 21.15: Chebap Nadia zon-gorázik. 21.45: Kabarélemezek. 22.30: Hírek. 22.45: Vidám lemezek. 23.30 Hírek. 23.45: Vendégül zene.

Budapest I. 7.45 Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 13.05: Zongoraverseny. 13.45: Hírek. 14: Hangle-mezek. 15.35: Hírek. 17.15: Diákfelőra. — 17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.30: Hárfazene. 18.50: Előadás. 19.10: Cigányzene. 20.05: El-beszélések. 20.30: Operarészletek. 21.40: Kül-ügyi negyedóra. 22.45: Hírek. 23.10: Szalon zene. 24: Hírek angol és francia nyelven. 24.10: Jazz zene. 1.05: Hírek.

Bécs. 17: Zenekar. 19.20: Híres énekesek lemezei. 20: Házi zene hangszereken. 22: Szimfonikusok. 23.30: Rádiózenekar.

Berlin. 19: Könnyű zene. 20: Lehár rész-letek. 21.30: Rádiózenekar.

Varsó. 17: Szalonzene. 18: Táncczene. — 19.10: Hegedűművész hangversenye. 22.10: Chopin zongoraverseny. 23: Szimfonikus zene.

Munkás mozgóban

kedden és szerdán 3, 6 és 9:

AZ ÉJFÉLI TANGÓ

Az évad szenzációja. Fősz.: Pola Negri és Albrecht Schönhals.

A SZIRÉNA

Tengerész dráma. Fősz.: Dolores Del Rio és Richard Dix. Helyárak: 10 és 12 plusz 5 lej.

Sársaság

() A Munkás Atheneum vezetősége ok-tóber hó 1-étől kezdődőleg gyakorlati és a helyes kiejtésű módszer szerinti román nyelvű tanfolyamot szervez. A tanulniva-gyó munkások és alkalmazottak jelentkez-hetnek naponta az Atheneum titkárságánál az Építőmunkás Otthonban, ahol a szük-séges felvilágosítást megkapják.

() A kolozsvári falipari munkások folyó hó 14-én, szerdán este 7 órakor az Építő-munkás Otthonban szakmai gyűlést tartan-ak.

() A kolozsvári könyvkötő munkások és munkásnők folyó hó 13-án, kedden este fél 7 órai kezdettel az Építőmunkás Otthonban általános szakmai gyűlést taranak.

Elsült a pisztoly és megölt egy fiatal urilányt

(NYIREGYHÁZA.) Megdöbbentő tra-gédia játszódott le tegnap délután Kálló semjénben. Suttkey Papp László okle-veles gazdász, egyik barátja és Kuna Margit, a Kállay Miklós-féle uradalom intézőjének 19 éves leánya sétára indul-tak. Utközben a két fiatalember foga-dott, hogy melyikük tud jobban célbalö-ni. Betértek alevente lövőterre és hoz-záfogtak az előkészületekhez. Közben az egyik fiatalember egy asztalra helyezte Frommer-pisztolát, amelyen Suttkey babrálni kezdett. A pisztoly véletlenül elsült és a golyó egyenesen Kuna Mar-git szívébe fúródott, aki nyomban meg-halt.

Babszedés közben kigyóba markolt és megölte a rémület

(BUDAPEST.) Zebics János bátyai kis gazda és felesége a napokban babot szed-tek a kukoricásukban. Amint dolgoztat-tak, egyszer csak Zebics János felesége rémült sikoltására lett figyelmes. Oda-szaladt és látta, hogy az asszony gör-csösen szorít a markában. Egy méter hosszúságu kigyót Zebicsné babszedés közben a bab szárával együtt fölmar-kolta az indák közt meghúzódó siklót és rémületében olyan gyorsan megszo-ritotta, hogy csak percek múlva tudta eldobni. Az asszony még aznap ágy-nak esett s az orvosok nem tudtak rajta se-gíteni. Most meghalt.

— Felvételi vizsga mérnöktisztek részé-re. A mérnök-tisztek számának emelése érdekében, akiket a belföldi és a külföldi iskolákban a román repülés és a tengeré-szet céljaira különleges kiképzésben része-sítenek, a MAN szeptember 18-án, vásár-nap Cotroceniben, a repülőtiszt iskolában felvételi vizsgát tart. A felvételi vizsgára a tengerészeti és a repülőtiszteken kívül jelentkezhetnek a többi csapattesteknél szolgálatot teljesítő tisztek is, az 1938. évi szeptember 3-án kelt I. D. jeltű 3141. szá-mu rendeletben előírt feltételek mellett. A mérnöki cím elnyerése után ezek a tisz-tek a repülés és a tengerészetiügyi minisz-terium kötelékébe fognak tartozni. A fel-vételi vizsga alapja a magasabb matematikai tudományokban való jártasság. Azokat, akiknek vizsgája sikerül, az állam költsé-gén küldik a szakmérnöki iskolákba. A csapattestek és osztatok parancsnokai öt-napi szabadságot kötelesek engedélyezni a felvételi vizsgára jelentkező tisztek ré-szére.

Kun Máttyás Fia R. T.

Cluj, Calea Maréchal Foch No. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve mo-dern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagyrabecsült megrendelőink szolgálatára. — Speciálisítást vagyunk: acélárúkbán, látszerészeti, beretvá-köszörlésben, orvosi műszerek javításában.

Prima alpacca evőeszközök feltűnő olcsó áron!

Vasvillával ütötte agyon vetélytársát a féltékeny falusi legény

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Halálos ki-
menetelű verekedés történt a közeli
Chiste községben. Lucan Joan 20 éves
gazdafiú már fégtá féltékeny volt
Camarasan Joan ugyancsak 20 éves
falujabeli társára akivel együtt a falu
egyik csinos leányának udvaroltak. A
vetélytársak tegnap délután a falu uc-
cáján összetalálkoztak Heves szóváltás
keletkezett közöttük, amelynek hevében
Lucan Joan felragadott egy vasvillát és
azzal olyan súlyos ütést mért Camara-
san Joan fejére, hogy a szerencsétlen
legény vértől borítva, eszméletlenül
esett össze. Hozzáértartozói Camarasant
hazaszállították lakására, ahol a fiatal
parasztlegény néhány órai kintlódás
után meghalt. Lucan Joant a csendőr-
ség letartóztatta és bekísérte Kolozs-
várra, ahol a rendőrség ujjalag kihall-
gatta, majd átadta az ügyésznek.

Beiktatták tisztségébe Negruzi királyi helytartót

(IASI.) Fényes ünnepségek keretében
iktatták be tisztségébe tegnap Neg-
ruzi tábornok királyi helytartót. A
Nicodim érsek vezetésével megtartott
istentisztelet után a beiktatási ünnepen
megjelent előkelőségek a közigazgatási
palotába mentek, ahol Calinescu belügy
miniszter méltatta a nap jelentőségét
és azoknak az intézkedéseknek a fontos-
ságát, amelyeket a jelenlegi kormány
Öfelsége kifejezett kívánságára és kez-
deményezésére fogantatott. A belügy
miniszter szerint az új közigazgatási
reform függetlenséget biztosít Moldova
lakossága részére és a királyi helytar-
tóság minden tekintetben figyelembe
fogja venni Moldova érdekeit. A csa-
ládi hagyományok azt a jogos reményt
keltik, hogy Negruzi tábornok, aki
törzsgyökeres moldovai, a királyi hely-
tartói minőségében atyai jóindulattal
fogja a tartomány lakosságának érde-
keit szolgálni és megvédeni.

Reuter jelenti:

(LEIPZIG.) A múlt héten a következő
államok adtak ki új bélyegeket: Mont-
seratt, Liechtenstein, Peru, Virginia szigek,
Aden, Angola, Libanon, Inini szigetek,
St. Thomas, Dominika, Holland India,
Ecuador és Paraguay.

(LONDON.) Sir Leonard Hill, az ismert
angol pszichológus előadást tartott, ame-
lyen igazolta, hogy Anglia születési arány-
száma az utóbbi tíz év alatt egyre csökken.
Az ok szerinte az, hogy a falvak lakossága
egyre erősebb méretekben özönlik a váro-
sok felé.

(SIDNEY.) Az ausztráliai bányászok
szakszervezete kimondotta az általános
sztrájkot, amelynek következtében 23.000
ember tette le a munkát.

(BERLIN.) A Berlinben tartózkodó szov-
jet kereskedelmi delegáció aláírta azt az
új szerződést, amelynek alapján a Német-
országgal megkötött korábbi egyezményt
kiterjesztik Ausztriára is.

(WASHINGTON.) Az Egyesült Államok
léghajlító ütegeit a legutóbbi szenátusi
határozat értelmében megőrzik.

(BERLIN.) A szovjet hatóságok már na-
pokkal ezelőtt lefoglaltak és orosz kikötő-
be szállítottak egy német halász hajót, a
„Bahrenfeldet”, amely állítólag jogtalanul
tartózkodott orosz vizeken. A moszkvai
német nagykövetség intervenciójára a gőzöst
most szabadon engedték.

(JERUSALEM.) A Lidda-Jaffa-i vas-
útvonalon eddig ismeretlen tettesek fel-
robbantottak egy hidat.

(BUDAPEST.) A magyar kormány 50 szá-
zalékkal mérsékelte az automobil behozat-
ali vámat.

(PRÁGA.) A csehszlovákiai munkanél-
küliek száma 164.998-re csökkent.

(WASHINGTON.) Az Egyesült Államok
kormányja elhatározta, hogy barátságos lé-
péseket tesz Berlinben a menekültek ügyé-
nek jobbra fordítása érdekében.

(BUDAPEST.) A Horthy Miklós repülő-
alapra eddig több, mint 7 millió pengő
gyűlt össze.

(INSBRUCK.) Egy 7 tagú alpinista cso-
port kőomlás következtében szerencsétle-
nül járt. A kirándulók közül 4-en meghal-
tak, 3 súlyosan megsebesült.

Ne feledje el

**SORSJEGYÉT MÉG
MA MEGUJITANI**

**HOLNAP, SZEPTEMBER 15.-ÉN VAN A
III. OSZTÁLY HUZÁSA.**

Egy hónap múlva következik a nagy huzás,
amikor 317.253.600. — LEI kerül szétosztásra.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

A munkásság helyzetéről tanácskozik a kolozsvári szakszervezeti tanács

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári
szakszervezeti tanács, a szakmai szerve-
zetek vezetőinek bevonásával csütörtök-
ön és pénteken nagyfontosságú ta-
nácskozást tart az Építőmunkás Otthon-
ban. A tárgyalások napirendjén megvi-
tatásra kerül a munkásság általános
helyzete és a szakszervezetek működése

Külön érdeklődésre tart számot a mun-
kásalapok kérdésének megvitatása, mert
az új sajtórendészeti törvény a lapki-
adás terén korlátokat állított fel. Meg-
tárgyalják végül a munkásoktatás és a
nevelés ügyét.

A kétnapos tanácskozás határozatait
a munkásság nagy érdeklődéssel várja.

„Pázmány Társaság” az Erdélyi Kath. Akadémia új neve Új tagokat választott és megállapította munkatervét az egyesület

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Egy legutóbbi
törvényrendelet értelmében a nem álla-
mi jellegű intézmények ezentúl nem
hordhatják nevükben az akadémia el-
nevezést. Ez a körülmény tette szüksé-
gessé az erdélyi róm. kath. Népszöve-
ség közművelődési szakosztályából ki-
alakult Erdélyi Katolikus Akadémia szá-
mára a névváltoztatást. A Népszövetség
ebben a kérdésben a napokban nagyfon-
tosági megbeszélést tartott, amikor is
elhatározták, hogy a kulturális szakosz-
tály a jövőben — természetesen a Né-
pszövetség keretében megmaradva — a
Pázmány Társaság nevet veszi fel. A
szakosztály, illetve a Pázmány Társaság
új elnöke Pakocs Károly, nagybányai
plebános, pápai kamarás, az ismert nevű
író lett, alelnöke pedig dr. Gyárfás Ele-
mér és dr. György Lajos, titkára pedig
Heszke Béla tanár. Új tagokul ugyanak-
kor beválasztották a társadalomtudomá-
nyi alosztályba dr. gr. Bethlen György-
át, dr. Boga Alajost és Venczel Józse-

fet, a tudományos szakosztályba Xántus
Jánost, dr. Reischel Arthurt, Márton
Áront, dr. Rózsa Józsefet és dr. Boga La-
jost Székelyudvarhelyről. Az irodalmi
szakosztály új tagjai lettek Kiss Jenő,
Földes Zoltán, Buzás Gerő, Erőss Alfréd
és Heszke Béla. Választottak ezenkívül
levelező-tagokat is és pedig a tudomá-
nyos alosztályba dr. Faragó Ferenc, Jó-
zsa János és Vámszer Géza, az irodalmi
alosztályba dr. Németh Kálmán Huzel-
la Ödön, Kék Béla, Málnásy Tivadar,
Puskás Hugolin, Pap Asztrik, Földi
István, Kajtsa Ferenc és Florián Tibort.
A társadalmi alosztályba pedig Csáthi
Adel, Aubermann Péter, Fodor József,
Páter Domby József, dr. Nagy András,
Albert István, Domokos Pál Péter, dr.
Dávid László, dr. Vuchetich Endre,
és Schiff Béla személyeiben.

A Pázmány Péter társaság új vezető-
sége nagyszabású program megvalósítá-
sát vette tervbe, többek között rendsze-
res havi ülések tartását, évkönyv meg-

jelentetését, vidéki vándorgyűlések ren-
dezését, könyvkiadói vállalat létesítését
és az egész erdélyi katolikus író-, mű-
vész- és tudóstábor, illetve a katoliku-
társadalom nagyarányú tömörítését, ki-
tűzött céljainak megvalósítására.

Merényletet követett el nagybátyja, a zsidó kántor ellen, mert az kereszt- tény hitre tért át

(CSERNOVIC.) Három nappal ezelőtt
súlyos sérüléssel kórházba szállították
Vladimir Davidman zsidó kántort, aki
kihallgatása során azt mondotta, hogy
szenvédélyes lefolyású hitvita-estélyen
vett részt és a vita hevében revolverrel
hasbalőtték. Támadójának, illetve me-
rénylőjének nevét azonban nem volt
hajlandó elárulni. Vasárnap délután a
súlyosan megsebesült kántor a kórház-
ban meghalt. Davidman halála után
megjelent a hónapban nagybátyja,
Benjamin Goiman balcui lakos, aki kö-
zölte, hogy ő lötte le heves szóváltás
után unokaöccsét és tettét azért követte
el, mert Davidman a keresztény hitre
tért át. A merényletet letartóztatták.

— Jasiban csak október elsején kez-
dik meg az iskolai tanévet. Jasiból je-
lentik: A városi egészségügyi hatóságok
megállapítása szerint Jasiban járványos
betegségek vannak, főleg kiütéses tifusz
és ezért a tisztí főorvosi hivatal a tan-
kerületi felügyelőséggel egyetértőleg
ugy határozott, hogy az iskolai évadot,
csak október elsején kezdik meg. Eddig
az időpontig tehát az elemi- és közép-
iskolák tanulóinak szünidejét meghosz-
szabbítják.

Hirdetést

lapunkra felvesz

Nova

könyvüzlet is. Memoranduliu 16.

Apróhirdetések
FIGYELEM!

Tekintettel arra, hogy egy újabb rendelkezés értelmében az új apróhirdetési tarifa életbe lépését a sajtó és propaganda ügyi minisztérium 15 nappal elhalasztotta apróhirdetési díjszabásaink szeptember 15-éig a régié maradnak.

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvekre kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Regele Ferdinand 114. (V T 1264)

KÉT középtermetű idős utazó kereskedő, kik gyakrabban jönnek Clujra, megismerkedne két jövedvű, szolid, egyszerűbb fiatal nővel szórakozás céljából. Bizalommal teljes címmel ellátott levelet „1000 szerencse” jelíggel kérek. (9674)

ELFOGLALT középkorú asszony keresi megértő jobb ember ismeretségi, kivélkeves szabadidejét eltölti. „Nem érdekben” je jelíggel a kiadóba. (P610)

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ perzsaszőnyegek. Str. Regina Maria 48., I. em. 5., délután 2-6. (9671)

Maradékok félárban

nőikabát, ruhaszövetek, selymek, diftinek, flanelek, pikékreppék, vásznak, zefírek, dejalinok, pongyola- és ruhaanyagok, Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarban. Címre vigyázni. (9709)

MODERN konyhabutorok minden színben kapható. Str. Baritiu 10. (9180)

ÉPÍTETŐK. Ajtót helyettesítő díofa oszlopok eladók. Str. A. Muresan 32. (9496)

TALPAT, BÖRT, JO SZAKEMBER CSAK HOLLANDUS-NÁL VESZ. REGELE FERDINAND 65. (T 1200)

TÖBB LAKÁSOS kisebb házat keresek megvételre. „Jövedelmező II.” jelíggel a kiadóba. (9039)

KIS Wertheimkasszát keresünk megvételre. Címeket „Kassza” jelíggel a kiadóba kérek. (T 1229)

ÓCSKA ruhát, télikabátokat veszek, igen nagy választékban, olcsón eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (9059)

SZENTJÁNOS kúti menedékház betegség miatt minden elfogadható árban eladó azonnal. Érdeklődni: Cal. Reg. Carol 13. Földszint jobbra. délután. (P586)

ÖSSZKOMFORTOS kertes családi ház eladó. Str. Iuliu Cezar 14. (T 1233)

SZENAFÜ Elővölgyben 7 hold eladó. Asztalos ügyvédnél, Str. Iuliu Maniu 43. (9394)

ÓCSKA ruhákat veszek és eladók. Grünfeld, Str. Memoranduliu 6. Hívásra házhoz is megyek. (9625)

KEVESET használt női Singer varrógép olcsón eladó. Cal. Traian 51. (9629)

2.5 HP Ganz motor eladó. Megtekinthető délután 6-8-ig. Telefon: 35-13. Str. Masi-nistilor 9. (9637)

JÖVEDELMEZŐ ház eladó. Kővári-telep Str. Fierului 38. Ügynök díjazva. (9622)

FIATÁL faj fejőstehén, kétleres főzőkemma és vaskályha eladó. Rimóczi, P. Tárii 9. (9611)

ALKALMI VÉTEL szamasfalvi út és fürdő bejárat sarkán, üzleteknek, teigazdaságnak alkalmas cca 3000 négyzetméter telek vízvezetékekkel, 4 szoba konyha veranda ujonnan átépített nagyobb és szoba, konyha műhelyből álló kisebb lakóházzal és melléképületekkel eladó, vagy belváros-hoz közeli ingatlanl rafizetéssel elcserélhet. Érdeklődni: Cal. Reg. Carol 13., földszint jobbra, délutánonként. (P 581)

HASZNÁLT cinezett tejeskandért keresek. Schönhaus, Piața Mihai Viteazul 36. (9656)

ELADÓK olcsón: női bunda, cipő, gyöngyű filéstórok, állólámpa állvány. Calea Regele Ferdinand 70. Róth. (9665)

ELADÓ a Colonia Măiestin egy 1313 nm. telek 1 szoba, konyha és melléképületekkel. Készpénzvétel esetén 44000 lej. Hathó napi részletre 48.000 lej. 25 ezer lej előre fizetendő. Bővebbet: Pop Stefan temetkezési vállalatnál, Str. Memoranduliu 12., vagy Str. Brasovului. Căbuți Alexandru. nál. (9666)

1 és fél HP erős motor kerestetik megvételre. Fekete, Telefon: 21-68. (P582)

NŐI kabát olcsón eladó. P. Unirii 11., II. (P587)

JÓKARBAN levő hálószoba eladó. P. Mihai Viteazul 10. (9682)

ELADÓ egy mély gyermekkosci. Piața Scănduri 7. (9667)

DÁNIELKÁLYHA és gyermekágy eladó. Dr. Vass, Str. Gojdu 3. (9668)

ÁLLOMÁS mellett eladó műhelynek, garáznak alkalmas ingatlan. Értekezni: Str. Băii 9. (9595)

ELADÓ házastelek Str. Amurg 24. szám alatt. Garázs, fátalep, vagy nagyobb üzemenk megfelelő, erős áram bevezetve. Értekezni ugyanott a tulajdonosnál. (9672)

3000 DARAB építkezésből megmaradt új levő ház eladó. Értekezni: Str. Vulcan 12-a. téglát vennék. Str. Amurg 50. (T 1300)

STR. Ecaterina Varga (Széna-tér) 1. alatt (9675)

CSALÁDI okok miatt eladó ujonnan épített modern ház az Iris-gyár mellett, 2 szoba, konyha, előszoba stb. Érdeklődni: Str. Călugereni 9. (9678)

BELGA próbatűkör 160x80 nagyságban eladó. Piața Mihai Viteazul 10. (9681)

ELADÓ mozigép abszolút üzembiztos színházi kis Pathé (vidéki kis moziknak, egyesületeknek, színházaknak kiválóan alkalmas) teljes felszereléssel, esetleg anélkül olcsón eladó. Cím a kiadóban. (9683)

KERESÜNK megvételre sürgősen 1 drb. 10-12 HP 380-220 Woltos villanymotort és 9 méter hosszú 50 mm. vastag transzmissziót függő csapággal. Uzina Electrica Ciucea. (V 9684)

ÉPÜLETBONTÁSBÓL jó állapotban lévő szép hármás ablakok, tömör és üveges ajtók, főzőkemecék, cserép, téglák, gerenda és mindenféle építkezési anyagok eladók. Str. Bratianu 10. (9708)

KERESÉK egy jókarban levő kőberes gyermekkosci. Jelentkezni: P. Unirii 5-4. (9687)

ELADÓ ház 4800 havi jövedelemmel. Str. Livezii 61. (9694)

ELADÓ jókarban levő antik szalagarnitura. Áll: hat darabból, ára 3000 lej, szövetfüggönyök, Str. Avram Iancu 24., szuterin. (9696)

ELADÓ ebédloberendezés és zongora. Str. Elisabeta 34. sz. 1. ajtó. (9704)

OLCSÓN eladó új modern konyhaberendezés, festett, modern asztal, székekkel és egy kredenc. Str. Berthelot 10., az asztalosnál. (9688)

ELADÓ egy hét lakrészből álló ház, garázzsal, Str. Cicio Pop 46. Ért. Focht, Str. Cicio Pop 30. (8521)

JÓ disznótök eladó, kis mennyiségben is. Str. Cicio Pop 71. (9711)

EGY jókarban levő mély gyermekkosci eladó. Str. Vasile Burca Pav. III. Moldovan Piața de fân. (9710)

MODERN festett konyhaberendezés és fél háló eladó. (Tűzoltók mellett.) Str. Clemenceau 4. (9715)

KÖZÉPNAGYSÁGU szőlőprést veszek. Sigmond, Hida, jud. Cluj. (VT1301)

ELADÓ ebédlokrédenc, ebédloasztal, 6 magashátú székekkel, egy szalon diván és mosdó tükörrel. Str. Reg. Carol II. 14. (9718)

MÉLY gyermekkosci és egy 2 plusz 1 Standard rádió sürgősen eladó. Str. Regalá 5-a. (P620)

SZÉP és olcsó házhely eladó. Str. Masi-nistilor. Értekezni: Str. Magaziei 11. (P623)

EPERPALÁNTÁK Madame Mootob, óriási termésű eladó. Str. Oăsanu 19. (9721)

ELADÓ vidéken, jóforgalmu központban szálloda, vendéglő, kávéház, 14 vendégszoba, havi forgalom 100.000 lej olcő bérlet. Címeket „Rendkívül előnyös” jelíggel a kiadóba kérek. (VT1304)

6 méteres fedélűveg, 1 tolokocsi, 2 villanymotor eladó. Cal. Moșilor 38. (P 608)

ELADÓ jókarban levő barna ruhaszekrény. Str. Baron L. Pop 13., Boskovics. (P601)

ALLÁST KERES

INTELLIGENS középkorú nő házvezetőnői állást keres magános urnál, urnónél vagy kisebb családnál vidéken is. Címeket „Szorgalmas” jelíggel a Novába. (V P 549)

HÁZASPÁR alkalmazást keres 15-re, mint portás és takarítónő, vagy szobainas és jó szakácsnő. Leveleket „Garanciával is rendelkezem, a becsület jó bizonyítvány” jelíggel. (9642)

ALLÁST keres egy laboráns dessert speciális, aki az elsőrendű munkát végzi a dragée és a csomagokban. Cím: Oradea, Str. Leagănu 16. Fenyes. (VT1296)

PAPLANT varrok házánál és otthon, Marosánál, Str. Mucitorilor 43. (9652)

IDŐSEBB, jobb főzőnő állást keres falura, vagy helyben. Jakab Zsuzsa, Cal. Moșilor 106. (P612)

Az utlevél
és vízumrendszer lejárt!

Ezután mindenki vehet heti 50 lej részletfizetésre I-a, kézzel készített női és férfi cipőket, szandálokat és női fehér cipőket leszállított olcsó árakon.

„ARCO”

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memoranduliu 25. Telefon: 18-25.

ALLAST KAPHAT

HÖLGYFODRÁSZ segédet keresek női és férfi. Címeket „Mesterkönyvvel előnyben” jelíggel a kiadóba kérek. (7180)

VASÖNTÖKET (connerthéz) felveszünk Uzinele de Fier S. A. Cluj. (T1289)

KERESÉK jó munkás férfi vasodolálót azonnali belépésre, fizetés havi 700 lej től és teljes ellátás. Frizeria Szabó, Jud. Turda Ludus. (VT1292)

PERFEKT minden szakszénét keres házaspár. Jelentkezés reggel 8-10, délután 6-8-ig. Cal. Reg. Ferdinand 14, II. emelet uccai lakás. (P550)

CUKORKAGYÁR Erdély egyik nagyobb városában keres a dessert postra elsőrendű áruk készítéséhez értő segédet. Dra-geehoz értők előnyben. Részletes ajánlatok, fizetési igények megjelölésével „Dessert” jelíggel a lap kiadóhivatalába kéretnek. (V T 1280)

GARANCIÁVAL rendelkező férfit, vagy sőt keresek trafikba. Cím a kiadóban. (9497)

ELSŐRENDŰ angol munkásnőt és munkást felvesz szalon Teszler, Str. Memoranduliu 9. (9635)

GÉPIRÓT perfekt román felvénnek. Gyorsíró előnyben. Dr. Bernád Ágoston ügyvéd. (9640)

PERFEKT takarítónőt jó bizonyítvánnyal azonnal felveszünk. Cím a kiadóban. (T1291)

KERESÉK freuleint német, román nyelvtudással október 1-től, délutánra 9 éves gyermek mellé. Érdeklődni: Str. Is-silor 8., Mera. (9609)

ÜGYES kézilányokat azonnal felvesz Wolheimerné, Str. Saguna 15. II. em. (P 595)

MINDENES szakszénét felveszek vendég lőbe. P. M. Viteazul 9. (9608)

KÖTŐMUNKÁSOKAT azonnal felveszünk. Kötőüzem, C. Regele Ferdinand 51. (9653)

KERESÉK erős fizikumu munkásnőt. Str. Căii Feratá 4. Szappanüzem. (9655)

ÜGYES varróleány sürgősen kerestetik. Str. Gojdu 2. II. emelet. (9658)

ASZTALOS segédet, lehetőleg modellhez értőt, felveszek. Cím: Str. Axente Sever 14. szám. (9659)

MAGÁNOS, főzni is tudó mindenest egy pár emberhez keresünk. Bonboneria: Str. Regina Maria 34. (9663)

EGY csinos, jóméggelensű kiszolgáló kis asszony felvétetik. Bonboneria: Str. Regina Maria 34. (9662)

ROMÁN, német, magyar gyors-gépirónt keres iparvállalat azonnali belépésre. Ajánlatok „Perfekt” jelíggel a kiadóba. (9669)

ROMÁN tanulóleány és fiú fizetéssel felvétetik „Glória” könyvkötészetben, P. Unirii 9. (T 1299)

4 KÖZÉPISKOLÁT végzett fiut nyomdásztanulónak felveszünk. Str. Livezii 4. (9673)

KEZTYÜKÖTÖKET keresünk akkord bérek mellett Sport S. A. Cluj, Str. Closca 8. szám. (9679)

KIFUTÓFIU felvétetik. Standard, Str. Reg. Maria 14. (9707)

FÜSZERÜZLETBE kifutófiut azonnal felveszek. Cal. Reg. Ferdinand 65. (9685)

ÜGYES kifutófiut felveszünk Hoffherr géposztály. Cal. Reg. Ferdinand 62. (9686)

KÖRÖSY, Str. Gojdu 11. bejáronót felvesz, kerületben lakót. (9689)

TAKARÍTÓNŐ, román felvétetik. Park Hotel. (9691)

VARRÓLEÁNY azonnal felvétetik. Klein szalon, Str. Saguna 20. parter. (9692)

ÜGYNÖKÖK, ügynőknek jó javadalmazással textil cikk részletadására felvétetnek. Cím a kiadóban. (9693)

ÉTTEREMBE perfekt férfi szakácsot felveszek és egy gyakorlott kiszolgáló fiut. Str. I. Maniu 5. (9713)

MINDENES bejáronót egész napra azonnal felveszek. P. Stefan cel Mare 2., cukrászda. (9700)

SZAKÁCSNŐ felvétetik. Étterem, Str. Closca 23. (9703)

SÜRGŐSEN keresek egy géphímző nőt. Str. F. David kézimunkaüzlet. (P614)

JÓMEGJELENESÜ gyakorlott kiszolgáló kisasszony felvétetik. Str. Iorga 5. cukrászda. (P618)

JÓLFÖZŐ mindenest, jó fizetéssel felveszek. Str. Caragiale 1., I. em. 8. Sétatérnél. (P 609)

SZAKMABELI május havi pályázata ügyében jelentkezék címért a Nova cégnél. (P607)

SZOPTATÓS dajkának menne kis gyermekkel együtt szerény díjazásért. Szülészeti klinika 46-os szoba, Mayer Róza. (P606)

EGYSZÓBA, konyhát adok gyermektelen házaspárnak, fél napi női házimunkák elvégzéséért. Cal. Moșilor 83. (P597)

VARRÓLEÁNYOK és kisleányok könyvnyű munkára felvétetnek. Str. Cotita 5., házfelügyelő. (P604)

GYERMEKTELEN, vízszerezéshez értő házmestert keresek. Érdeklődni: Str. Reg. Maria 24., fűszerüzletben. (P603)

BEJÁRÓNŐ félnapra felvétetik. Cím a kiadóban. (P 602)

FELVESZÉK varrni tudó leányt, esetleg teljes ellátással, géppel rendelkezők előnyben. Str. Reg. Maria (P 600)

JÓCSALÁDBÓL való fiu kerestetik kifutónak. Neumann. Str. Reg. Maria 5. (P 599)

KÜLÖNFÉLEK

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

ROMÁN és francia nyelvórákat kezdőknek és haladóknak kitűnő módszerrel ad középiskolai tanár. Cím a kiadóban. (8455)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél, Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

TANITVÁNYKÉPZÉS „Boté” kozmetikában. Regele Ferdinand 34., II. Telefon: 20-11. Hamburg M. (T 1265)

HA nem fél az igazságtól, keressen fel, megmondok Önnek mindent. Myriam, miniszterileg engedélyezett grafológusnő. Str. Baritiu 28-b. (8375)

PARÓKÁS hölgyek figyelmébe. Str. Gen Poetas 3. alatt lakom, Fruzina. (9697)

KÉZI kötött ruhák, kosztümök, puloverek készítését olcsón vállalom. Kovácsné Str. Avram Iancu 18., I. em ajtó 22. (9702)

CIPÉSZMŰHELY átadó. Állandó munka biztosítva, text munkást felveszünk. Cím a Novában. (P613)

MEGOLCSULT a villanyondolálás, Ha havi garancia 120 lej, vizondolálás 20 lej Sevilla fodrásznál, Str. Baritiu 12. (P616)

3 és 4 lej finom sütemények, Str. Iorga 5., cukrászda. (P619)

BETÁRSULNÉK bármilyen életképe üzletbe 200.000 lejjel, hol pénzem biztosítva. Ajánlatokat „Activ munkaerő” je jelíggel a Novába. (P621)

ISKOLÁSLEÁNYOKAT vállal jobb család központi fűtéssel. Ing. Deák, P. Unirii 7. szám. (P624)

FRANCIÁT eredményesen tanít hosszan Párisban élt nő. Csűrös Ilonka, Cal Reg. Ferdinand 37. (9720)

KIADÓ LAKÁS

BÖRGYÁR mellett 2x1 szoba, konyha veranda október 1-ére kiadó. Str. Preotu Opris 5. (9450)

EGY iskolás leány teljes ellátást kaphat. Str. Bratianu 3. (V 9362)

ÜZEM, raktár, gyárhelyiség, iparárammal, elkülönített külön telek részekben kiadók. Címeket: „Előnyös feltételek” jelíggel a kiadóba kérek. (9080)

ÜZLETHELYISÉG berendezéssel kiadó Cal. Traian 13. (9632)

HÁROM kisebb iskolásleánykát teljes ellátásba veszek, külön szép napos szobába Cal. Regele Ferdinand 11., III. em. 1., lifi van. (9670)

KÉT butorozott szoba különbejáratú fürdőszobával, kerttel kiadó. Str. Goldi. 20-c. szám. (9664)

2-3 gimnázista gyermek teljes ellátást kaphat fürdőszoba használatával. Mózesné, Str. Gh. Baritiu 20. (9701)

BUTOROZOTT szoba kiadó fürdőszoba használatával. Str. Stroescu 20. em. (9714)

BUTOROZOTT szoba, uccai különbejáratú, fürdőszoba használatával kiadó. Str. Fr. David 18., II., 2. (9717)

ISKOLÁSLEÁNY zongorahasználatával teljes ellátást kaphat. Str. A. Muresan 33-a. (V9719)

EGY szoba és speisz kiadó. Str. Aroi Pumnul 13. (P611)

TANÁR család teljes ellátásra fogad iskolás növendékeket, esetleg zongora tanítással, Str. Regalá 15 (P 617)

Hirek

NAPTÁR. 1938. Szeptember 14, Szerda.
Róm. kat.: Sz. Ker. feltám. Prot.:
Kreuzerh. Ort.: Inált. Sf. Cruci (Pos
m.). Izt.: 18 Elul.

VIDEKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, fél évre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

MATEMATIKA

— Azt hiszem pájtás, a menyasszonyod
becsap. Husz évesnek mondja magát és
én legalább 26-nak sejttem.

— Hát aztán? Csak 6 éves kora óta
tud számolni.

KÉT CÉDULA

A művész nyaralni ment. Vagyont
érő ékszereit kazettába zárta és eldugta
a toalett-szekrényébe, de a kazettába
azért a következő kis cédulát tette:

„Ezek az ékszerek nem ... diák, ha-
nem csak helyettesítik a ... diákat,
amelyek az egyik bank széfjében van-
nak.”

Amidőn visszaérkezett a fürdőről,
kétségbeesve látta, hogy teljesen kira-
helták. Az üres ékszeres dobozban egy
másik cédulát talált, amelyen az állott:
„En nem vagyok a valódi betörő, ha-
nem csak helyettesitem a valódit aki a
dutyiban van ...”

— Ügyeletes gyógyszerárak. Szeptem-
ber 10-én, szombaton reggeltől 17-én,
szombaton reggelig a következő gyógy-
szertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot:
Fortuna Unirii-tér; Hygea, Mihai Vitea
zül-tér; Victoria, Regele Ferdinand-ut
és Sotropa Emil gyógyszerára. Stefan
cel Mare-tér.

— Időjárásjelentés. A bucaresti idő-
járásutató intézet jelentése: délkeleti
szél, változó felhőzet várható, egyes he-
lyeken eső, a hőmérséklet nappal emel-
kedik, éjjel fokozatosan csökken.

— JÓ ÉS OLCÓS BÖRT ÉS TALPAT
Főzők bőrüzletben kaphat Cluj, Piața
Mihai Viteazul 15.

— Radnay tánciskolában (Piața Caro-
lina 2 szám. emelet) az őszi tánckur-
zus szeptember 15-én kezdődik. Stepp
és akrobatika tanítás külföldi módszer-
rel. Beiratkozás egész napon át. Minden
szombaton este és vasárnap délután és
este korszoru.

THALIA MOZGÓ

Premier! Nagy kettős műsor:

AZ ORKÁN

A színes filmek királya. Szenzációs
kalandorfilm.

A MULT KERESZTJE

A szerelem és a fájdalom megható
filmje. Jobb, mint az „Édesanyám”.
3 órás előadások.

— Halálos autógázolás Miskolcon, a sof-
tert őrizetbe vették. Miskolcra jelentik: A
Szentpéteri-kapuban egy személykocsi, me-
lyet Rigó László gépkocsivezető vezetett, el-
gázolt Jerem Kálmán 60 éves magánzót.
Jerem röviddel a kórházba szállítás után
meghalt. Rigót őrizetbe vették, kihallgatá-
sa rendőrségén folyik.

— Emlékiratot adott át az uralkodó-
nak a maglaviti csodapásztor. Bucaresti-
ből jelentik: Petrache Lupu, a maglaviti
csodapásztor emlékiratot nyújtott át
II. Károly király Őfelségének és az
emlékiratban alattvalói hódolattal fel-
kéri az uralkodót Maglavit és környéke
lakosságának kívánságai és szükségletei
teljesítésére.

— Marinescu egészségügyi miniszter
visszatért a fővárosba. Bucarestből je-
lentik: Dr. Marinescu tábornok, köz-
egészségügyi miniszter, aki szemleuton
volt Galaton, ahol megtekintette az
egészségügyi intézményeket és a külön-
böző gondoskodókat, visszatért a fővá-
rosba

— Meghalt az angol király nagybátyja.
Londonból jelentik: Arthur Conaught, az
angol király nagybátyja ma hajnalban
meghalt. A herceg 1883-ban született és
már 1910 óta tagja volt a titkos tanácsnak.

EURÓPA A LEGJAVÁT ADJA

Európa csaknem valamennyi országának
vezető cukorgyárai összerakták gondosan
örözt titkos receptjeiket és különleges is-
mereteiket és valamennyi országban egy-
szerre hozták ki egy remek új gyümölcs-
cukorkát. Érthető, hogy eképen olyan cu-
korka alakult ki, amilyen hasonló remek
és izes minőségben még nem volt. Ennek
legjobb bizonyítéka: Európa minden orszá-
gában szeretik és eszik az „505 a csik-
kal”-t és büszkén viselheti megtisztelő cí-
mét:

Európa cukorkája.

Romániában gyártja:

„KANDIA” S. p. A. TIMISOARA

— A katonai törvényszék hírei. A
helyi katonai törvényszék tegnap ítélke-
zett Chira Vasile repülőkatona szökési
ügyében, akit félévi elzárásai sujtott.

— Kormos György, Kulcsár Gusztáv és
Lupu Anton Culciul-Mic szatmármegyei
községi lakosok hatóság elleni erőszak-
kal vádoltan kerültek a katonai bíróság
elő, amely Luput 3, Kormost 2 hónapi
elzárásra ítélte, míg Kulcsárt felfen-
tette. — Ambrus János Cheia Turzii la-
kos a vádirat szerint hamis híreket ter-
jesztett. Az enyhítő körülmények tekin-
tetbevételével 2000 lej pénzbüntetéssel
sujtották. — Kovács Péter, Sajovics Sán-
dor, Asztalos Mihály és Valkai István
máramarosszigeti lakosok a f. év márci-
us 14-én elősegítették Gáll Lászlónak
a határ tiltott módon való átlépését. A
katonai törvényszék Kovácsot, Sajovi-
csot és Asztalost 5—5 ezer lej pénzbir-
ságra büntette, míg Valkait felmentette
a vád és következményei alól

— A fővárosi City mozi kitélepítését
kéri a bucaresti Ujságírók Szindikátusa.
Bucarestből jelentik: Rendkívül érdekes
és bonyolult per kerül közelebről tár-
gyalásra az ilfovi törvényszéken. A per
központjában a bucaresti Ujságírók Szin-
dikátusa, illetve a City mozgófénykép-
színház tulajdonosai állanak. A City mozi ere-
detileg Teodor Moscopol, a CFR volt fel-
ügyelője alapította, aki a mozgófénykép-
színházat sógora, Silly Vasile Jonescu és
társa dr. N. Neuschatz nevére íratta. A tu-
lajdonjog átrátsa, — mint később kiderült,
— azért volt szükséges, mert Theodor Mos-
copol a CFR-től elszikkasztott többmillió
lejjel alapította, illetve rendezte be a mo-
zit. A bűnügyi zárlatra való hivatkozással
a mozi helyiségének bérlői megtagadták a
háztulajdonos Ujságíró Szindikátus részé-
re a házber fizetését. A City mozi ma 233
ezer lejelt tartozik az Ujságíró Szindikátus
nak, amely most a házber hátrálékáért pol-
gári keresetet indított a City mozi tulaj-
donosai ellen s egyben a mozi kitélepítését
kérte a Carol köruton levő palotájából.

— Meghalt báró Bánffy Ferenc. Buda-
pesti jelentés szerint a János-szanató-
riumban 69 éves korában meghalt Báró
Bánffy Ferenc az erdélyi magyar köz-
élet egyik kiválósága. Báró Bánffy Fe-
renc néhai báró Bánffy Dezső, Magyar-
ország egykori miniszterelnökének
egyik fia volt, aki örökölte kiváló édes-
apjának nagy tehetségét és kiváló képe-
ségeit. Báró Bánffy Ferenc minden jó
ügy lelkes támogatója volt és különös
figyelemmel kísérte az erdélyi magyar
sajtó és magyar újságírók tevékenysé-
gét, akiknek igazi barátja volt. Életében
nem vállalt semmiféle közzerepet, de
az iskola és egyház sorsát a legfőbb-
tebb gondoskodással viselte szíven és
nem feledkezve meg arról hogy édes-
apja, Bánffy Dezső báró haláláig fő-
gondnoka volt az erdélyi ref. egyházke-
rületnek, a református egyház iránti kö-
telesség teljesítését szent örökségnek
tekintette. Halálhíre általános és
őszinte részvétet váltott ki, mert
báró Bánffy Ferenc az a ritka ember
volt, akinek nem voltak ellenségei.

— Averescu marsall gyengélkedik.
Bucarestből jelentik: Averescu marsall,
volt miniszterelnök gyengélkedik. Az
ősz hadvezért súlyos légsőhurut bántja
és ezért ágyát kell őriznie

— Új formaruhát kapnak az ország-
őrök. Bucarestből jelentik: A nemzet-
nevelésügyi minisztérium határozata
értelmében az Országőr-Szervezethez
tartozó fiúk és leányok régi formaruhá-
jukat azok elviseléséig még hordhatják.
A formaruha általánosan kötelező lesz
az Országőr-Szervezetekhez tartozók ré-
sére, kivétel nélkül.

— Ittas állapotban közbotrányt okozott
a monostori legény. Codor Vasile kolozs-
vári, Str. Lingurarilor 11. szám alatt lakó
19 éves monostori fiatal gazdálkodó ittas
állapotban nagy botrányt rendezett teg-
nap este a monostori körösmában. Sorra
járta a külvárosi vendéglőket, ahol bele-
kötött a vendégekbe és az ucca járókelői-
be. Késő este hazafelé tartva, találkozott
Crisan Vasile Str. Calvariei 4. szám, Fele-
can Vasile Cal. Monostorului 119. szám
és Moldovan Vasile Monostorului ucca 123.
szám alatt lakó gazdaleányekkel, akikbe
szintén belekötött és durva szavakkal szid-
almazta őket. A két megtámadott fiatal-
ember alaposan helybenhagyta Codor Va-
sile, aki megjelent a rendőrségen és fel-
jelentést tett Felecan, Crisan és Moldovan
ellen. A rendőrség megállapítva azt, hogy
Codor Vasile volt a támadó fél és bár
panaszosként jelentkezett, a VI. kerületi
rendőrségen, ellene is megindította az el-
járást.

— MAGYAR TAGOZAT IS LESZ A
KOLOZSVÁRI ÁLLAMI KERESKE-
DELMI LICEUMBAN. A nemzeti nevelés
ügyi minisztérium — mint megírtuk —
több állami elemi és középiskolában —
ahol ilyen eddig nem működött — ma-
gyar tagozatot létesít az idei tanévben.
Szeptembertől kezdve magyar tagozat
fog működni a kolozsvári állami keres-
kedelmi liceumban is, egyelőre az első
osztályban. Erre a tagozatra a négy
elemi iskola sikeres elvégzése után fel-
vételi, vagy más vizsga nélkül veszik
fel a tanulókat. A beiratások már javá-
ban folynak a Saguna-uccában lévő ke-
reskedelmi liceumban.

— SZEPTEMBER 18-ÁN SZENTELIK
FEL MARASESTIBEN A NEMZET
TEMPLOMÁT. Bucarestből jelentik:
Szeptember 18-án, vasárnap reggel fél
kilenc órakor szentelik fel ünnepélyes
keretek között a marasesti csata emlé-
kére emelt nemzeti templomot.

— Elgázolta a vasúti éjjeliőrt a gépkoc-
si. Máramarosszigetről jelentik: Gheor-
ghé Pop színváltójai soffőr a szatmári
133. rendszámú gépkocsival több szigeti ro-
konával kirándulást rendezett Máramaros-
megye festői szépségű vidékére. Visszatérő
ben a gépkocsi, amelynek nem volt fékje,
elgázolta a városka határában Stefan Stan
vasúti éjjeliőrt, akinek vállcsontja és jobb
lábának combcsontja eltört és ezenkívül su-
lyos belső sérüléseket is szenvedett. Az
éjjeliőrt reménytelen állapotban szállították
kórházba, a gázoló soffőrt pedig a rend-
őrség letartóztatta.

Az eső és a talajnedvesség hiányában singlódik a ten- gertermés

(BUCURESTI.) A földművelésügyi
minisztérium jelentése szerint az ország
nagy részében szárazság uralkodik,
amely veszedelemmel fenyeget. A mi-
nisztérium véleménye szerint az eső-
hiány nagyban befolyásolta az ország
kukoricatermését, amely előrelátható-
lag mindössze 450 ezer vagon lesz,
holott kedvezőbb időviszonyok években
550 ezer vagon volt. Egyes lapok szerint
a tengertermésnek általánosan 450 ezer
vagonban való felbecsülése tulzott,
mert az ország egyes vidékein rendki-
vül gyenge a tengertermés. A száraz-
ság és az esőhiány következtében az
őszi szántási és vetési munkálatokat a
földművesek csak nagy nehézségekkel
tudják eszközölni. Repcét eddig még
csak kis területen vetettek el. A rétek
és legelők állapota is kedvezőtlen a
talajnedvesség hiánya miatt

Vigyázat!

a fém-, ablak-, tükör- és
marvángtisztítószer.

Nem árt a kéznek, nem támadja
meg a tisztítandó tárgyakat, tartós
fényt ad és rendkívül gazdaságos.

Ügyeljen a

SIDOL felíratra

mer, nem minden fémtisztító
„SIDOL”.

Apróhirdetések

KIADÓ LAKÁS

ISKOLASLEÁNYT, 12—13 éves, teljes
ellátásba vesz központban lakó uriaszony.
Cím a kiadóban. (V 9676)

KÉT iskolásleányt vállalkoz teljes ellátás
sal, ugyanott jó házikoszt kapható. Strada
Gojdu 11-a. (V 9677)

ÜRES szoba kiadó. Cal. Moților 7.

(9699)

BELVÁROS közepén kiadó kettőszoba,
konyha, hall, elő- és fürdőszoba, központi
fűtéses lakások és egyszobás, összkomfor-
tos garzonierek. Str. Sincai 8., házfelügye-
lőnél. (P622)

KÜLÖNBEJÁRATU szép, nagy csinosan
butorozott szoba, főzőkemencével 15-re ki-
adó. Str. Cernăuți 21. (T1303)

SZEP nagy szoba, konyha, speisz viz-
kagylóval, mellékhelyiségekkel elsejére ki-
adó. Str. Cernăuți 21. (T 1302)

2 nagy üres szoba egyik uccai külön is
kiadó. Cal. Moților 83. (P598)

ÜZLETHELYISÉG belvárosban forgal-
mas helyen kiadó Ertekezni: Borüzlet, Str.
Memorandului 22. (P605)

LAKÁST KERES

KÉTSZOBÁS teljes komfortos lakás ke-
restetik október vagy november 1-ére. Er-
deklődni a Transylvania Banknál. (9503)

KERESEK butorozott szobát 15-re, eset-
leg zongorahasználattal és teljes ellátással.
Cimeket „Komfortos” jelígre a kiadóba ké-
rek. (9621)

1 SZOBÁS komfortos lakást keresek no-
vember 1-ére. Cimeket: „Garzon” jelígre
a kiadóba. (9657)

EGYETEMISTA leányomnak uricsalád-
nál teljes ellátást keresek, szobátárs lehet.
Dr. Jakab tanácselnök, Miercurea Ciuc.
(V9716)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Premier: „Hollywood
hotel” zenés, énekes vígjáték. Fősz.:
Dick Powell, Rosemary Lane.

EDISON MOZGÓ: I. Stan és Bran kaland-
orok. II. Könyű lovasság, fősz.:
Rökk Marika. III. Új hirodó és Miki
Maus. Jön: India lángokban, fősz.:
Shirley Temple.

MUNKÁS MOZGÓ: I. Az éjjeli tangó.
Társadalmi dráma, fősz.: Pola Negri
és Albrecht Schönhals. II. A sziréna.
Tengerészdráma. Fősz.: Dolores Del
Rio és Richard Dix. III. Journal.

ROYAL MOZGÓ: Hétfőn utoljára „Ma-
mam Colibri.” Keddtől: Nehéz apának
lenni. Fősz.: Lucien Baroux.

SELECT MOZGÓ: Ország törvény nélkül,
kalandorfilm. Fősz.: Dick Forran, Way
ne Morris, Linda Peery.

THALIA MOZGÓ: Premier műsor: I. Az
orkán. Fősz.: Oszkár Homolka, Fran-
ces Farmer. II. A mult keresztje.
Fősz.: Gladys George, Donald Cook.

URANIA MOZGÓ: Második nászut. Lo-
rette Young és Tyron Power ideális
művészpár: vígjátéka.

Amerika véleménye szerint is enyhült az európai helyzet

(BRÜSSZEL.) A belga kormány tagjai tegnap este minisztertanácsot tartottak, amelyen Hitler beszédével és az európai helyzettel foglalkoztak. A minisztertanács megállapítása szerint Hitler beszéde továbbra is nyitva hagyja a kérdést és lehetőséget nyújt arra, hogy a cseh kormány a szudétanémetekkel tovább folytassa a tárgyalásokat.

AMERIKA DERÜLŐTŐ

(WASHINGTON.) Az amerikai politikai élet vezetői és az Egyesült Államok lakossága viszonylagos megkönnyebbüléssel fogadták Hitler birodalmi vezér és kancellár beszédét. A Havas távirati iroda jelentése szerint az Egyesült Államokban súlyosabb nyilatkozatot vártak Hitler részéről, olyat, amely az európai békekérdést döntően befolyásolhatta volna. Az európai helyzet — Amerika megítélése szerint — nem változott lényegesen. Hitler beszédében csak megjelölte követeléseinek maximumát, de nem árulta el azt, hogy céljait milyen eszközökkel kívánja elérni és megvalósítani.

HITLER ELUTAZOTT NÜRNBERGBŐL

(NÜRNBERG.) Hitler tegnap esti beszédének elmondása után a nürnbergi pályaudvar étertermében hosszas megbeszélést folytatott Göring marsallal, aki tegnap este visszatért Berlinbe. Hitler vezér és kancellár ma, kedden reggel utazott el Nürnbergből Obersalzbergbe.

NÉMET SAJTÓHANGOK

(BERLIN.) A német lapok nagyjelentőséget tulajdonítanak Hitler tegnapi beszédének, amelyet teljes egészében közölnek és kommentálnak. A Berliner Börsenzeitung szerint Hitler beszéde tisztázta a helyzetet és igazolta azt az erőteljes meg nem alkuvó politikát, amelyet a vezér a német nép jogainak alapján folytat. A Völkischer Beobachter szerint a beszéd világos és félremondatlan volt.

ZAVARGÁSOK TANGERBEN

(SALAMANCA.) Tangerben ma reggel állítólag kommunisták felbujtására zavargás tört ki a spanyol-marokkói kikötővárosban. A zavargásnak az lett volna a célja, hogy Hitler beszéde után felfordulást idézzenek elő a Franco kormányzása alatt álló afrikai területeken. A hatóságok azonban kellő eréllyel és felkészültséggel elnyomták a zavargást.

Súlyosan összeégette a felrobbant gyorsfűző a bánffy-hunyadi asszonyt, akinek háza is leégett

(HUEDIN—BÁNFFYHUNYAD.) Borzalmas szerencsétlenség történt Bánffy-hunyad község közelében. Balc Ecaterina falusi gazdasszony Balcesti községben gyorsfűzőn vacsorát készített. A petróleummal megtöltött gyorsfűző eddig ismeretlen okból felrobbant és a szertefröccsenő égő petróleum meggyújtotta a szerencsétlen falusi asszony ruháját is. Ecaterina Balc súlyos égési sebeket szenvedett és életveszélyes állapotban szállították a bánffy-hunyadi kórházba. A szétfolyó égő petróleumtól meggyulladt a falusi asszony háza is és porrá égett. A falusi tűzoltóság mentési és oltási kísérlete eredménytelen volt. Az anyagi kár 50 ezer lej. A szerencsétlen asszony házikóját nem biztosították tűzkár ellen és így a kár nem térül meg.

— Ötvenmillió lej költséggel hatalmas új vasúti pályaudvart építenek Constantában. Contstatából jelentik: A tengervidéki helytartó és a CFR vezetői nek jelenlétében ünnepélyes keretek között történik meg a constantai új vasúti állomás alapkövének letétele. A constantai új vasúti állomás a megnagyobbodott forgalomnak megfelelő lesz és építési költsége 50 millió lej lesz. Az új vasúti állomást különleges dobrogeai kövekből építik meg, 6 személypályaudvarral.

Két megoldási lehetőség az erdélyi róm. kath. püspökség betöltésénél

Apostoli kormányzót nevez-e ki a Szentszék, vagy püspöki helynököt választ a székeskáptalan?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Vorbuchner Adolfnak, Erdélyi róm. kath. püspökének tragikus halála nehéz feladat elé állította a gyulafehérvári székeskáptalan és az egész erdélyi róm. kath. egyház megítélését, amelyek a főpásztor hirtelen elhunytával püspök nélkül maradtak. A püspöki szék ideiglenes betöltésére illetve a püspöki teendők ellátására átmeneti jelleggel történő megbízatására különböző tervek és megoldások merültek fel, érdemi intézkedés azonban még mindig nem történt ebben a nagyfontosságú kérdésben. Az egyházjogban és az erdélyi egyházmegye szervezeti szabályaiban jártas szakértők véleménye szerint két megoldás lehetséges dr. Vorbuchner Adolf örökének betöltésével kapcsolatban. Az egyik megoldás szerint a pápa Öszentsége, illetve a római Szentszék azonnali hatállyal apostoli kormányzóvá nevezné ki valamelyik kanonokot, aki teljes jog- és hatáskörrel látná el a püspöki teendőket, joga volna a bérmlás szentségét kiosztani, új lelkészeket, papokat is felszentelni, az egyházmegyei kormányzatát vezetni és irányítani, utódlási joga azonban az apostoli kormányzóknak a megyés püspöki stállumra nem volna. Az erdélyi egyházmegye több kiváló és nagy felkészültségű tagjának személyét kombinációba is hozták az apostoli kormányzóvá való kinevezéssel kapcsolatban s a tényállás azonban az, hogy a Szentszék eddig még senkit nem nevezett ki apostoli kormányzóvá a gyulafehérvári székeskáptalan illetve az erdélyi róm. kath. püspökség élére.

A másik megoldás az volna, hogy a gyulafehérvári székeskáptalan tagjai 8 napon belül ülést tartanak és ezen jelölnek ki a püspöki helynököt, aki teljes jogkörrel látná el addig is az egyházmegye kormányzatát és a főpásztori teendőket, amíg a püspöki szék végleges betöltésére legalkalmasabbnak tartott személyt a Szentszék kinevezi, a román kormány, illetve II. Károly király Öfel-sége pedig a Róma és Románia között érvényben levő konkordátum értelmében ehhez a kinevezéshez hozzájárul, illetve azt jóváhagyja.

A gyulafehérvári székeskáptalan tagjai összehívásának, illetve ülésének időpontját azonban még nem állapították meg és így jelenleg még teljesen nyitott kérdés az, hogy az erdélyi róm. kath. egyházmegyében a Szentszék részéről kinevezett apostoli kormányzó, vagy pedig a gyulafehérvári székeskáptalan részéről kijelölt püspöki helynök foglalja-e el a gyulafehérvári püspöki széket. Ugy az apostoli kormányzó, mint a püspöki helynök megbízatása meg nem határozott időre szólhat és így az erdélyi római katolikus püspöki szék végleges betöltésére esetleg csak hosszabb idő múlva kerül majd sor.

SZEPTEMBER 17-ÉN, SZOMBATON TEMETIK VORBUCHNER PÜSPÖKÖT

Bécsből hétfőn késő este érkezett jelentés szerint dr. Vorbuchner Adolf, Erdélyi római katolikus püspöke szeptember 10-én, szombaton délelőtt egyenget 11 után néhány perccel és a halotti szentségek felvétele után hunyt el. A püspök holttestét ma, kedden, szeptember 13-án Bécsben beszentelték és gépkocsin vagy ma este, vagy szerdán reggel indítják utnak a koporsót. A püspök földi maradványai csütörtökön vagy pénteken reggel érkeznek Kolozsvárra, ahol a holttestet a Szent Mihály templomban beszentelik. A holttestet szállító gépkocsi Kolozsvárról Gyulafehérvárra megy, ahol a püspöki székesegyházban ravatalozzák fel dr. Vorbuchner püspök holttestét. A temetés nagy gyászpompával szept. 17-én szombaton délelőtt 9 vagy 10 órakor lesz.

GYÁSZISTENTISZTELET A PIARISTA TEMPLOMBAN

Az erdélyi egyházmegyei tanács egyébként szeptember 14-én, szerdán reggel 9 órakor a kolozsvári piarista templomban gyásztisztiszteletet tartat dr. Vorbuchner Adolf püspök lelkiüdvéért. A gyásztisztisztelet az egyházmegyei tanács összes Kolozsváron tartózkodó tagjai megjelennek.

SELECT MOZGÓ:

Diek Forran (aranyhangu cow-boy) legújabb szenzációs kalandorfilmje:

ORSZÁG TÖRVÉNY NÉLKÜL

Főszerepben: Wayne Morris, Linda Perry. Műsoron kívül hangos, színes és zenés pótképek.

URANIA MOZGÓ:

Nagy sikerrel vetíti Loretta Young és Tyron Power ideális művészpár együttes remekét:

A MÁSODIK NÁSZUT

Szédületes eleganciájú szalonvígjáték.

Nicoara Mária 19 éves örömlányt holtan találták meg ma reggel a Szamos-folyó partján

Az orvosi vizsgálat megállapítása szerint a szerencsétlen leány öngyilkosságot követett el

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megrendítő látványban volt résznünk ma a kora reggeli órákban a Ferdinand király-uton a járókelőknek A Szamos nagy vashidja alatt, a folyó jobb partján, a Babos-palota mellett levő kifolyó csatorna közelében mozdulatlanul fekvő nőre lettek figyelmesek, aki a parton levő hatalmas kötömbre fektetett jobbkarjára hajtotta le a fejét, úgyhogy arca nem látszott. A balkarja mozdulatlanul csüngött alá, ballába néhány centiméterre a Szamos vizében nyugodott. A test fekvése azt a benyomást keltette, hogy a nő eszméletlen, elájult. Pillanatok alatt hatalmas tömegben verődtek össze az ucca járókelői, a munkahelyükre siető munkások, tisztviselők, alkalmazottak és megdermedten szemlélték a szokatlan látványt. Az egyik szolgálatot teljesítő rendőr a Mihai Viteazul tér egyik telkén keresztül leereszkedett a Szamos folyó partjának kőfalán, hogy közelebről szemlélje meg a nőt és segítségére siessen.

Ovatosan, a tarkón levő hajtincsnél fogva felemelte a nő fejét és ekkor megdöbbenve állapította meg, hogy a nő halott. A bevezetett rendőri nyomozás során megállapítást nyert, hogy a folyó partján fekvő szerencsétlen nő Nicoara Maria 19 éves, a Cotita-ucca 17. szám alatt lakó és rendőri felügyelet alatt álló nő.

ÖNGYILKOSSÁGOT ÁLLAPÍTOTT MEG AZ ORVOSI VIZSGÁLAT

A helyszínrre dr. Hossu Stefan kerületi tisztiorvos az ügyeletes rendőrtiszt kíséretében szállt ki. Már az első vizsgálat során megállapította a tisztí orvos, hogy Nicoara Mária öngyilkos lett, valamint, eddig még ismeretlen összetételű mérgeződatot ivott. Ezt a feltevést, illetve orvosi megállapítást megerősíti az a körülmény, hogy a folyó partjáról kiemelt holttest szájából véres hab buggyant elő. Szájnyílásán mélyen felmarta a mérges folyadék. Ezután értesítették a tűzoltókat, akik

megfelelő szerelvénnel vonultak ki a vashidhoz. Hatalmas kötél segítségével kiamelték a Szamos medréből a hullát, amelyet beszállítottak a bonctani intézetbe.

A nyomozás eddigi megállapítása szerint Nicora Mária reggel kevéssé, 6 óra előtt ismerősei két szatmári fiatalember társaságában látták az egyik közeli vendéglőből kijönni. A további adatok szerint Nicora Mária tegnap délután felkereste édesanyját és húzamosabb ideig együtt volt vele. A leány az esti órákban hazakísérte édesanyját Str. Cristea 4 szám alatti lakására, ahol közte és fivére között szóváltás keletkezett, amely azután tetlegességgé fajult. A leány szállásadó asszonyának állítása szerint éjjel 1 óra tájban meg odahaza volt a lakásán és amint megállapították, erősen ittas volt. Hazulról eltávozott és később egy szomszédos kocsmában látták három pályatársnőjével italozni. Szemtanuk állítása szerint, vigkedélyű volt és semmi jel nem árulta el, hogy valami végzetes tette szánta volna el magát. A leány reggel 6 óra felé még élt, de hogy azután hogyan és miképpen került a vashid mellett a Szamos partjára, erre mindeddig senki se tudott felvilágosítást adni.

A nyomozó közegek feltevése szerint Nicora Mária egy mérsáros legénybe volt szerelmes, akivel azonban állandóan civakodott, feltehető tehát, hogy a szomorú véget ért fiatal leány alkoholos mámorában, szerelmi bánata miatt határozta el magát az öngyilkosságra. Hullájának kiemelését óriási tömeg nézte végig, amely a vashid környékén a forgalmat is egy időre megbénította. A rendőrség bűnügyi osztálya tovább folytatja a nyomozást az ügyben, hogy véglegesen tisztázza Nicora Mária halálának körülményeit és okát.

AZ ANYASZIV TRAGÉDIÁJA

A hulla kiemelése közben megrázó jelenet játszódott le. Nicora Mária édesanyja ugyanis mikor megpillantotta leánya holttestét, kétségbeesésében le akart ugrani a vashidról a Szamos medrébe, s csak nagy nehezen tudták megakadályozni ebben. Amikor aztán leánya holttestét felhúzták a hidra, a szerencsétlen asszony eszméletlenül roskadt össze. Alig tudták magához téríteni, azután lakására kísérték.

— Halálozás. Folyó hó 11-én elhunyt Puskás Gheorghe, mint az Opera műhely tanulója és zenekonzervatóriumi hallgató temetése 14-én szerdán d. u. fél 5 órakor lesz a Str. Cicio Pop 119 sz. alatti gyászházban.

— Kiss Józsefné fekezte meg a botrányt okozó vasutat. Egyik legutóbbi számunkban megírtuk, hogy Costache Ioan vasutas nagy botrányt rendezet a Calea Ferată 11. szám alatt, Pop Maria nevű háziasszonyának lakásán. Cikkünk kiegészítésül közöljük, hogy a vasutas részéről rendezett botrányról Kiss Józsefné csak történetesen volt jelen, ő volt az aki lecsendesíteni igyekezett a dühöngő embert és Kiss Józsefné volt kénytelen segítségére sietni a megtámadott háziasszonynak, aki egyébként barátnője. Kiss Józsefné hívta segítségül a rendőrt is, aki ezután megfékezte a nőt leaszurással is megfenyegető vasutast. A Kiss Józsefné szerepével kapcsolatos egyéb feltevések minden komoly alapot nélkülöznek.

— A cluji zsidó tanoncotthon középiskolát végzett, nőtlen pedagógust alkalmaz. Irodai munkát végzők előnyben. Pályázatok beadásának határideje szeptember 25. Str. Paris 36. szám alatt.

— Rendkívüli közgyűlést tart a borbély- és fodrásmesterek szindikátusa a vasárnapi nyitvatartás kérdésében. A kolozsvári borbély- és fodrásmesterek szindikátusa szeptember 14-én, szerdán este fél 9 órakor a P. Carolina 5. szám alatt (volt ipartestületi színház) levő helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a vasárnapi munkaszünet, illetve a borbélyüzletek vasárnapi nyitvatartása végleges rendezésének kérdését vitatják meg, továbbá foglalkozni fognak a szakmai segédek minimális fizetésének megállapítása kérdésével és különböző más szakmai kérdésekkel tárgyalnak le. A rendkívüli közgyűlés meg hívóját a szindikátus nevében D. Ciumbudeanu elnök irta alá.